

Xojon xi apostro Pabloo katsanguiya a xta nangoxi xi chjiani Roma

Bi ts'én kats'entinde Pabloo xta nangoxi xi chjiani Roma

1 Ts'entíndeijnú Pabloo, nda xi Néná tsichjia a nga
katsjáxaá tsil e nga apostro^a kama an, kó
íjñat'axínna tsi l e nga k'uinijmi an éntjatsiee Néná.

² Kuí eén xi katsáyatjón Néná nga tsja a nga kats'énkíchjia já
chjinie eén xikó ts'én tjít'a xojon én tsjee Néná. ³ Kuí eén xi
chjia kjoaq ndií, kui xi Ndianá Jesukristoo. Kui xi xta tjiee
Ndabij kjindibáni nga katsen xikoó ñá. ⁴ Tanga nga ja'á'yaá
Jesukristoo nguijiin xta xi je jesooón tangat'anií Asién Nixtjiin
Néná kó akó nga jakoxi nga kui xi ndií Néná xi tjiín nga'niuú.
⁵ Tangat'aa Jesukristoo nga Néná katsjána kjoanda kojo nga
apostroo kamá an, kó katsanguiyana tsi l e nga tajnání
k'uinijmí xtaa tsi l e nga s'ijiin kojo kuint'ié eén Ndianá. ⁶ Kó
nguijiin kui xtaq tindyionjinjnú jún. Ndianá Jesukristoo
tsichjajnú tsi l e nga xta tsi l e kamajnú.

⁷ Ngayejejnú xi tindyiónjnú naxi ndá Roma,
ts'entsanguiyájnú un kui xojoon, jún xi ja'ájinjnú Néná nga
xta tsjee kámajnú. Néná xi Na'miná kojo Ndianá Jesukristoo,
nga tsajnú kjoanda kojo kjoaxioó.

Pabloo bi ts'én kamámejeén kijí naxi ndá Roma

⁸ Tjón ma ra tsja a ndok'ochji Néná tangat'aa Jesukristoo
kjoaa ngayejejnú, ngat'a kjoas'ijinjnú ngayeje són ngasondiee
nga tjindókjoa. ⁹ Néná kui xi ngayeje inimana nga tjits'en an

1.1 “Xi kananguiya a” tsó “nda apostro” axa “já apostro” nga én griego.

xaá nga ts'én'binijmi an éntjats~~iee~~ ndií, be nga ngatsjé nixtjin ts'énchjiatjejnú'un, kji'a nga chjiáq kui. ¹⁰ Kó 'niú mí'áq tsi mejeén Néná nga kama tsjandiéna nga kjuinkátsijenjnú'un.

¹¹ Ngat'a mejénna skuiejnú'un tsi'e nga tsajjnú'un ngo kjoanda xi tsjá Asién Nixtjiin tsi'e nga 'niú kui~~ndy~~ionjnú. ¹² Mejénna nga ja k'ié ja ngaján koe'é nga'niúu xingui xikó ts'én s'ijinná.

¹³ Jún qts'ie, mejénna nga xchajnú nga ant'ena nga mejénna nga kjuinkónjnú'un, tanga ngongá kji'a fotokjána kje'e ni xi bosíkjo ni xi je tjíndana. Mejénna kjuinkónjnú'un tsi'e nga sa'in an nguijinjnú xá xi katsjána Jesukristoo, xikó kats'en an nguijinjnú xtä xi ngasee. ¹⁴ Chjiénga sa'in an kui xaá nguijinjnú ta'ya xtaní, xi griego kojo xi griegojín, xi kjínkón kojo xi kjínkónjín. ¹⁵ Kó boa ts'én nga je tikónda an tsi'e nga k'uñijmijnú'un éntjats~~iee~~ Jesukristoo jún xi tindiyónjnú naxiñdá Roma.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaq̄a nga'niúu éntjats~~iee~~ Néná

¹⁶ Ngat'a soboájín mana kjoaq̄a éntjats~~iee~~ Néná xi 'binijmi an, ngat'a kuí xí nga'niúu Néná tsi'e nga kjo~~to~~ja' ngayeje xtä xi s'ijiin, xtä xi judío kojo xtä xi judíojín. ¹⁷ Ngat'a éntjats~~iee~~ bokóni xikó ts'én nga Néná tsjaá xtaaq̄a nga kixi kama nguindyik̄on kui, tangat'anií nga s'ijiin. Boa ma ngat'a s'ijiin, xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná: "Xi kixi nguindyik̄on Néná, tangat'anií nga s'ijiin nga k'uijñá ngasondie."

Bi ts'en ínijmi Pabloo kjoaq̄a jé xi kats'én xtaaq̄a

¹⁸ Néná ndeskande ndi'ak'ajmi jáñ bokóni kjoaxchaán kondra tsi'e ngayeje xtä xi bendikónjín kojo xi ni xi kixijín ndyits'en nguindyik̄on. Kuí xtaaq̄a xi ndyi'bíchjaá nga xcha ni xi jakoxii. ¹⁹ Ngat'a ni xi ya kjoaq̄a Néná, je be nda nda kui xtaaq̄a, ngat'a ti kuíni Néná xi akoó. ²⁰ Ngat'a Néná ndeskande koó nga ítjats'ennií nga kats'enda ngasondiee, ni xi yajín kjoaq̄a kui, xikoó nga'niú xi tjiín ngatsjé nixtjin kojo nga kui xi Néná,

kama xcha kui nii kjoaa ni xi je kats'enda. Kó kui xt̄a xi ndajiín kamajín boq katsó nga bejín ni xi ndyits'en.²¹ Ngat'a nda tsi xtaa ja boq je kamábe Néná, katsjájiín kjoaje xikoó nga kui xi Néná, ti nde katsjájiín ndok'óchji, tasá ni xi jmí ni chjíjiín xi kats'énkjó, kó tasá kats'éntajá inimaa.²² Xta xi kjínkón katsoó yojoo, kó tasá xta xi kitikjoq kamá.²³ Kó asíkjo kjoaje tsjie xi tsi'e kui Néná xi tikón ngatsjé nixtjiin, kó kje'e ni kats'éndikón, ni xi kjiyojot'a asieén xta, nisie, cho xi tjiín nijún se kojo ye.

²⁴ Kó kuíni nga Néná kia índomasien nguijiin ni ndándí xi kamámejeén inimaa, nga ja k'ie ja ngaján kats'énjo yojoo ni xi ch'o kji'i.²⁵ Asíkjo nga kjoandiso kats'én ni xi jakoxii Néná, kó tasá kats'éndikón ni xi kini'ánda, nguindiee nga Néná xi sa'índíkón, kui Néná xi kats'enda ngasondiee, kui xi ta kji'áni nga nga ni'ántsjaá. Boq kji'i.

²⁶ Kó kuíni nga Néná índomasien ngat'a kats'én ni xi soboá mana ñá nga ya, ngat'a ngaskande ínchjiín nguiti xi xi'injín xi kats'éntsjajo yojoo xikó kji'i ndiyáá Néná,²⁷ ti boq ti kats'én já xi'in nguiti ínchjínjín xi kats'éntsjajo yojoo xikó kji'i ndiyáá Néná, kó íts'iyanií nga ja k'ie ja ngaján kats'énmején xkjín, ngat'a kats'én ni xi soboá mana ñá nga ya, kó ndajín ts'én ichjí kjoaa ni xi ndajín xi kats'én.

²⁸ Kó nga akó kui xtaa nga kamámejéniín kats'énseén Néná, Néná índomasien tsi'e nga kjomson kjoakjíntakoón, tsi'e nga sa'ín ni xi majín ni'án.²⁹ Kats'én ngayeje tokoya ni xi kixijín, kats'én kjoatondo, kamámejeén ni xi tsi'ejín, kis'iee kjoaton, kis'iee kjoq'ontakón, kats'énk'ién xkjín, kis'iee kjoaxti, ts'ançhajo xkjín, kats'én ni xi ndajín.³⁰ Tsíchjíata'in xkjín, ch'o kamaá Néná, kats'én ni xi majín ni'án nguindyíkon xtaa, ch'okon kamá, ti kuii je ts'axié yojoo, kats'éntsijen ni xi ndajín, tsint'ie'éniíxi xchaá.³¹ Kitikjoq kamá, kats'énkjatjosónjín xaá, kamábejín xikó kji'i ndiya xi nda, jmíjín xi kamá'niuú, kó njimajín kamaá xkjín.³² Je be kui xtaa nga kjoakitii Néná tsó nga ngayeje xt̄a xi ts'én kuí nii chjiénga

koya, tanga jmí tsi ta takó boq ndyits'en tsi, ngaskande tsja máa kjoaq xta xi ndyits'en kuí niij.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaq nga Néná kixi kotíjé

2 Kó kuíni nga ta 'yání ji, nde jmíjín kó se ji kji'a nga ti'bít'ejé xta xi ngasee, nga boq tini'ín, ti jiní xi timindyijéé yojoo, ngat'a ti boq ti tini'ín xikó ndyits'en kuí xtaā nga. ²Tanga je yajné nga Néná kixi ts'én kotíjé xta xi boq ndyits'eén. ³Kó ji xi ti'bít'ejé kje'e xta kó ti kui niij tini'ín ndatsa ji nga, ¿a kamaári kjotjo'áa yojoo kjoaa kjoabotíjé Néná? ⁴¿Axá ni'ínc'h'i ji kjoachoon kjoandaa, kjoachiyákjoaa kojo kjoandaxtaa Néná, kó ni'ínc'kéjín ji yojoo kjoaa kjoanda xi ts'énbokoó ndiya tsi'e nga si'ink'oyé yojoo? ⁵Tanga tangat'anii kjoakitikjoaa kojo nga inimáā mejénjiín sa'ínk'oyá, kuíni nga ti'bítikíi kjoaxchán yojoo nixtjin nga Néná sa'ínxchán kojo nga kokó nga kixi ts'én kotíjé, ⁶kji'a nga Néná kui'ichjií nga ngo nga ngo xtaā xikó kji'i ni xi kats'én. ⁷Kjoamindyion ngatsjé nixtjin tsjaá xta xi ndyikoyakjoā nga ta ngo nga ni xi nda ndyits'en kó nga ndyimongase nga sakoó kjoaje, kjoayandikón kojo nga k'uindo ngatsjé nixtjin. ⁸Tanga kjoaxcháán Néná kotíjénií xta xi kitikjoaa kojo xi ndyits'enkjátjosónjiín jakoxii, nga tasá ni xi kixijiín xi ndyits'enkjátjosoón. ⁹Kjoanima kojo kjoaboa sakoó ngayeje xta xi ndajín ndyits'en, tsi xta judío kojo tsi xta judíojín. ¹⁰Tanga kjoaje, kjoayandikón kojo kjoaxió sakoó ngayeje xta xi ni xi nda ndyits'en, tsi xta judío kojo tsi xta judíojín.

¹¹ Ngat'a Néná skjánjín ts'énjo xtaā. ¹²Ngat'a ngayeje xta xi kats'énjé nga bejín kjoakitii Moisee, ti kuí xí xchajani nga jmí tsi kjoakitii xi kamajénií. Kó ngayeje xi kats'énjé nga be

kjoakitii, ti kuí xí xchajani nga kjoakitii xi kamajéni.¹³ Ngat'a jmí tsi xta xi ta kuí tsi kjoakiti nt'ieé xi kixi síndo nguindyikon Néná, kui boá xta xi kixi síndo xi ndyits'enkjátjosón kjoakitii.¹⁴ Ngat'a kji'a nga xta xi judíojín xi bejín kjoakitii ts'enkjátjosón ni xi tsó kjoakiti Néná, nda tsi bejín kui kjoakitii, ti kuíni xi kjoakiti kjimaq ni xi ndyits'en.

¹⁵ Kó bokó nga nguijin inimaa tjít'a ni xi bokoyá kjoakitii. Ngat'a kji'a nga ts'enkjó ngo ni, je be tsi nda kojo tsi ndajín kji'i kui nii. Kó kjoakjíntakoón tsáyaá tsi nda kojo tsi ndajín kji'i ni xi ndyits'en.¹⁶ Boa kama nixtjin nga Néná tsjaxaá Jesukristoo nga kui xi kotsoya tsi nda kojo tsi ndajín kji'i ngayeje ni xi 'ma xi síndo xtaq, xikó tsó éntjatsiee Néná xi ts'en'binijmijnú'un.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaq xta judío kojo kjoakiti

¹⁷ Tanga ji xi boa t'íse nga xta judío ji, kó nga kjoakiti kjima'nítakín, kojo nga tsja máa nga Néná s'ijiin.¹⁸ Je ye ji ni xi mejeén Néná nga si'in ji, kó ye ji mí ni xi nda ngat'a kjoakiti bokoyaá ji.¹⁹ Kó 'nítakín ji yojoo nga ji xi xikó maá ngo nda xi kokoó ndiyáá ngo nda xi tíka, kojo tsi ji xi xikoó ngo ndi'í tsl'e xta xi síndo jñoó.²⁰ Jí xi mostroo xta xi jmí ni bejín, kojo mostroo jakjindí kjima ji, ngat'a tikoón kjoakiti xikoó ngo ni xi kjínkón kojo ni xi jakoxi.²¹ Ji xi tibokoyéé kje'e xta, ¿ánní nga tasájín yojoo tibokoyéé? Ji xi ti'bínjimíi xtaq nga majín ni'ánchez, ¿kó a ni'ínchezéjín ji?²² Ji xi boa t'íséé xtaq nga majín ts'ent'aq kjoaq xkjín, tanga, ¿a boajín tini'ín ji? Ji xi boa t'íséé xtaq nga kamajín ngo asieén ngo ne xi ts'enda xtaq sa'índikón, ¿kó ji a tini'ínchezéjín nangoxiíi asieén ni xi Néná ndyitsoó xtaq?²³ Ji xi achichí je 'naxié yojoo nga boa t'íse nga ye ji kjoakiti Néná, ¿a timiyinjín ji kui kjoakiti nga tiyendikínjín ji Néná?²⁴ Ngat'a bi ts'en kjit'a xojon eén Néná: "Tangat'anii jún, nga xta xi judíojín ch'o ndyitsoó Néná."

²⁵ Nga jakoxi tsi kini'ínkjatjosén ji kjoakitii, sirkunsisioon chjírií, tanga tsi kini'ínkjatjosénjín ji kjoakitii xikónií tsi jmíjiín sirkunsisioon. ²⁶ Tsi xtə xi judío jín kats'énjiín sirkunsision yojoo, tanga tsi ndyits'enkjátjosón ni xi tsó kjoakitii Néná, xikónií tsi kats'eén sirkunsisioon yojoo. ²⁷ Kó tsi ngo xta xi jmíjiín sirkunsisioon, tanga ts'enkjátjosón chan chan kjoakitii, kuí boá xi kotsoya tsi nda kojo tsi ndajín tini'ín ji, ji xi ye ji kjoakitii kojo kjoasirkunsisioon kó tini'ínkjatjosénjín ji. ²⁸ Ngat'a jmí tsi yojoo xi bokó 'yání xi judío, ti nde jmí tsi sirkunsisioon xi ni'án jakoxii yojoo xi jakoxi nga kui xi sirkunsision. ²⁹ Kuí xí xtə judío xi xtə judío nguiya yojoo nga, kó sirkunsision xi ndaa kuí xí xikoó tsi nguijin inimaa xtaa nga kini'aán kó Asién nixtjiin Néná xí boa ts'en, jmí tsi kjoaa xikó tsó kjoakitii. Néná boá xi ts'enjó'o xtə xi jakoxi nga nguijin inimaa nga kini'aán sirkunsisioon, kó jmí tsi xtaa.

3 ¿Mí ni xi tjín ngasee xtə judío tsoboq? ¿Axá mí chjí ngasenii kjoaa sirkunsisioon? ² Achichí tsie ngase chjínií, tajñání nga stsitsíjín. Tjón ma ra xiyájnú'un nga jakoxi nga xtə judío Néná kamá'niátakón nga kats'énk'as'ieen eén. ³ Kó tsi tjín xtə judío xi s'ijinjiín Néná, tanga, ¿kó a kuíni nga nguiti kama'niátakónjín ñá Néná? ⁴ ¡Jmí!, Néná ngatsjé nixtjin nga jakoxi ni xi tsó, kó ngayeje xtaa nga ndiso, xikó ts'en kjit'a xojon eén Néná:

Kixi kama ji kjoaa ni xi se jí,
kó ji si'in ji, kji'a nga xchít'aq tsi nda kojo tsi ndajín ni xi
kini'ín ji.

⁵ Kó tsi kji'a nga ni'án ni xi kixijín, kji'a bokó nga tanisién kixi Néná. ¿Mí xi k'uín? ¿A kixijín Néná nga botijéná? (Ts'enchjia an xikó ts'en ts'énkjó ngo xtə.) ⁶ ¡Jmí! Tsi kixijín Néná, ¿kóts'en kamaa Néná nga kotíjeé xtaa?

⁷ Tanga tsi tangat'anij kjoandisona nga Néná tsie ngase jakoxi tsjá tsi'ē kjoajee kui, ¿mí kjoaa nga kotijéna xikoó ngo xta jé? ⁸ ¿Ánní nga kamajín bi k'uín: Sí'án ni xi ndajiín, tsi'ē nga kjindibá ni xi ndaa? Kuí ma ni xi'bí xi tsó chiboa xtaa, jakoxi xó nga kui xó niij xi bokoyá jin. Xi boq tsoó, nda kji'i nga kasatíjeé.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaa nga jmíjín xta xi kixi

⁹ ¿Kó mí ni xi mejeén tsó ngayeje kui nii? ¿A 'niú nda ngase jín ta boajiín kui jaá? Jmí, ngat'a je akakojnē nga xta xi judío kojo xta xi judíojiín ngayejee nga ndyits'en jé. ¹⁰ Xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná:

Nde ngojín xta xi kixi nguindyikón Néná.

¹¹ Nde jmíjín xi kamákjiín,

Nde jmíjín xi mongase nga skuié Néná.

¹² Ngayeje xtaa nga xín ndiya kijí, kó jmí ni chjíjiín ni xi kats'én.

Nde jmíjín xi ni xi nda ts'én, nde ngojín.

¹³ Ta soboá ni xi ndajín xi chjia, ts'o xikó maá ngo ngatsjo xi tjiéntixa.

Najen xí ndyits'enenkjién nga ndyi'bindisó.

Xikóníi tsi xaán ye tjiín nguindie tjixints'oá.

¹⁴ Kó ts'o tjikítsie ma én ch'o tsó kojo kjoaxtinda.

¹⁵ Achichí tsá ma nga ts'enk'ién inima.

¹⁶ Ni xi je kini'ánkjié kojo kjoanimá índo xikó ts'én kis'indo.

¹⁷ Kó nde kamábejín kjoaxioó.

¹⁸ Nde ts'enkjójín nga Néná xi chjiénga skuiéndikón.

¹⁹ Tanga je ya ñá ngayeje ni xi tsó kjoakitií nga tsi'ē xta xi Néná katsjaá kui kjoakitií boá, tsi'ē nga ngayeje ts'o xtaa sichjá, kó ngayeje xtaa kui ngasondiee sá'ínkie yojoo nga kats'énjé kó k'uíndo nguiyaa kjoabotíjeé Néná. ²⁰ Ngat'a jmí tsi kjoaa ngo ni xi kats'én nguiyaa kjoakitií nga ngo xta xi kixi kama nguindyikón Néná, ngat'a kjoakitií ta kuí tsi xi bokó nga xta jé ñá.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaq̄a nga kjoakixii nguiyaa
kjoas'iijiin chjiani

²¹ Tanga ngot'ę 'ne, je akó Néná xikó ts'én kixi xtaa
nguindiyikon kui, kó jmí tsi kjoakitiij xi máa boę ts'en. Kó
ngaskande xojon kjoakitiij kojo ni xi ít'a já chjinie'eén Néná
tsáyá kui nii. ²² Néná xta kixi ts'en ngayeje xtę xi s'ijiin
Jesukristoo, ngat'a Néná skjánjín ts'énjo xtaa. ²³ Ngayeje xtaa
nga kats'énjé kuíni nga nguiti tsoboájiín nga sakoó kjoajee
Néná. ²⁴ Tanga Néná tangat'anii nga achichí tjoó ñá, kuíni nga
ta katsjáná nga kixi tindiyón nguindiyikon kui, ngat'aę nga
k'ien Kristo Kjisoo je ts'axié'áná. ²⁵ Néná xi boę ts'én ijná xikoó
ngo chjiē nga k'ien Jesukristoo, tsı̄ē nga tangat'anii kui jín xi
iskjitjón nga k'ien nga sīl'anjetakónnii xtę xi s'ijiin, kó boę
ts'én Néná akó kjoakixii, tangat'anii nga tsiekon kamá nga
kats'énjín xkī jé xi kis'iē ngas'ę, ²⁶ tsı̄ē nga Néná akó kjoakixii
nixtjin xi'bı̄, kó kixi kama kui, kó boę ts'én kixi sālín xi s'ijiin
Kjisoo.

²⁷ ¿Kós'ë kó kamaá kui kjoank'atakón xi ts'enkjíen xtaaq? Je kini'ánkjíé. ¿Mí kjoaa? Ngat'a nga ni'ánkjatjosón kjoakitií tsjandié nga ni'ánkjíen kjoank'atakoón, tanga kjoas'ijiin tsjandiéjin. ²⁸ Kuíni nga makjínná, nga Néná ts'enkixiná tanga tangat'anií nga s'ijinná Kristoo, jmí tsi kjoaa nga si'ankjatjosón ni xi tjít'a kjoakitií.

²⁹ ¿Kó Néná a ta Nee₆ xt₆ judí₆ tsi? ¿A mí tsi kojo Nee₆ xt₆ naxi₆ndá xi ngasee₆ boá nga? Bo₆ kji₆i, kojo Ne tsíl₆e xt₆ naxi₆ndá xi ngasee₆ boá nga. ³⁰ Ngat'a ta ngo tsi ma Néná, kó kuí xí sa₆'ínkixi xt₆ judí₆ xi kini'aán sirkunsisioon ngat'a s'iijiin, kó ti sa₆'ínkixi xt₆ xi ngasee₆ xi jmíjiín sirkunsisioon ngat'a ti s'iijiin nga. ³¹ Kós'e, ¿a tangat'anií kjoas'iijiin nga si'ançhjíjáan kjoakitii? ¡Jmí! Tasá ndyini₆ áñchjí ngasee₆ kjoakitii.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaa chiboa xi íjñá Abraám

4 ¿Mí xi kama k'uín nga kasakoȏ nda xi tjie xcháná xi ki'mí Abraám? ² Ngat'a tsi Abraám kamákixi nguindyikon Néná tangat'anij ni xi kats'én, tjírii mí kjoaȃ nga k'uiée kjoaje, tanga jmí tsi nguindyikon Néná. ³ Ngat'a ¿mí ni xi tsó xojon eén Néná kjoaȃ Abraám? "Abraám kis'ijiin Néná, kó Néná kamábe kjoas'ijiin Abraám kó kats'énjo'o xikoó ngo xt̄a xi kixi." ⁴ Xikoó kji'a nga ngo xi ts'énxá, t̄on xi machjií jmí tsi ta boe'érií, ngo t̄on xi boe'eé kjoaȃ xá xi je kats'én. ⁵ Tanga xt̄a xi ma 'niákónjín ni nda xi kats'én, nga tasá s'ijiin kui Néná xi ts'énkixi xt̄a xi ndajiín, kuí kjoas'ijiin xi boa'axki Néná nga ts'enjó'o xikoó ngo xt̄a xi kixi. ⁶ Ndabij katsó nga achichí ra tsjaá ngo xt̄a xi Néná sa'ínkixi, tanga jmí tsi kjoaȃ ni xi kats'én. ⁷ Kó bi katsó:

Achichí ra tsjaá ngayeje xt̄a xi Néná sa'ínetakoón ni xi ndajín kji'i xi kats'én,

kui xi kiajín si'aan xki jeé.

⁸ Achichí ra tsjaá xt̄a xi Ndianá koq'axkijín jeé.

⁹ Kó kui kjoatsjaá, ¿a ta kuí tsi tsí'e xt̄a xi tjiín sirkunsisioon, ax̄a kojo tsí'e xt̄a xi jmíjín sirkunsisioon nga? Ngat'a bi 'mí: Néná tsa'a xki kjoas'ijiin Abraám xikoó ngo xt̄a xi kixi.

¹⁰ ¿Kóts'en nga Néná tsa'a xki? ¿A nga kini'aán sirkunsisioon ax̄a nga kini'ánjiín? Jmí tsi nga kini'aán, tasá nga kjie ni'ánjiín sirkunsisioon. ¹¹ Kó Abraám kini'aán sirkunsisioon xikoó ngo chiboȃ nga je kini'ánkixi, kó kui niij xi katse'eé nguindieȇ nga si'aan sirkunsisioon. Boȃ ts'en nga Abraám xi kamá na'mij ngayeje xt̄a xi s'ijiin Néná nda tsi jmíjín sirkunsisioon, tsí'ȇ nga kui xtaȃ x'iȃ xki kjoas'ijiin nga kama kixi. ¹² Kó Abraám kuí xí na'mij xt̄a xi kini'aán sirkunsisioon kojo xi ndyifítjinguí kjoas'ijin xi akó ndȃ xi tjie xcháná Abraám̄ nguindieȇ nga kini'aán sirkunsisioon.

**Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaā nga ni xi katsó Néná
kjojtjosón tangat'anií kjoas'ijinná**

¹³ Ngat'a jmí tsi kjoaā kjoakitií nga Abraam kojo xta tjiee katse'eé ni xi katsó Néná nga kui ngasondiee tsi'e kama, tangat'anií kjoakixii kjoas'ijiin. ¹⁴ Ngat'a tsi kui xi ndyits'enkjátjosón kjoakitií xi sakoō ni xi katsáyatjón Néná nga tsjaá, tsi boā kji'i, ja jmí ni chjíjnraā kjoas'ijiin kojo jmí ni chjíjnraā ni xi katsó Néná nga tsjaá. ¹⁵ Néná kotíjeé xta xi ndyits'enkjátjosónjín kjoakitií. Tanga nínga jmí kjoakitijín, ja ti nde jmíjín xi kotíjeé kjoaā nga ndyits'enkjátjosónjín kjoakitií.

¹⁶ Kó kuíni nga, ni xi katsáyatjón Néná nga tsjaá, tangat'anií kjoas'ijiin nga ta sakóná. Kó tangat'anií kui niij nga ya nga sakoō ngayeje xi xta tjiee nda xi 'mí Abraam, jmí tsi ta kuí tsi xta xi nguiyāā kjoakitií síndo, kojo kuí tsi'e xta xi s'ijiin xikoó Abraam, kui xi na'miná ngayeje ñá, ¹⁷ nguindyikón Néná, xikó ts'én kjit'a xojon eén, nínga Néná bi katsoó Abraam: "Jí xi kats'een na'mii kjín xta naxiíndá." Abraam kis'ijiin Néná, kui Néná xi ts'énkja'áyaá xta xi je jesooón kojo nga kui xi kamaā sa'índa ni xi kjié jmíjín.

¹⁸ Abraam nguije nguiti jmíjín kjoachiyá, kis'ijiin kó askoyákjoā ni xi ki'mií kó kamá na'mii kjín xta naxiíndá, xikó katsoó Néná nga "kjín kama xta tjiee." ¹⁹ Kó takó kis'ijiin Abraam, nda tsi kamákjiín nga je mején ma k'ien, ngat'a Abraam je mején úchán nó tjíin, kó nguiti chiboajíin nga k'uié ngaseē ndí, kó chjoón kui xi ki'mí na Saraā ndí kamá. ²⁰ Nde jó nde jánjín íjñaá inimaā, ngat'a je be nga Néná sa'ínkjatjosón ni xi katsáyatjoón. Tasá kasakonga'niuú kjoas'ijiin nga katsjaá kjoaje Néná. ²¹ Abraam be chān chān nga Néná tjiín nga'niú kó nga kamaā sa'ínkjatjosón ni xi katsáyatjoón. ²² Kó kuíni nga Néná tsa'a xki kjoas'ijiin Abraam xikoó ngo xta xi kixi.

²³ Kó nínga tsó xojon eén Néná nga kich'iáxkijín, jmí tsi ta kjoaā kuí tsi Abraam nga boā tsó. ²⁴ Kui niij kini'án'indó kjoaā

ñá nga, ngat'a x'iaxkiná ñá, ngat'a s'ijinná Néná, kui Néná xi kats'énkja'á'yaá Kjisoo nguijiin xtä xi je jesoón.²⁵ Kui xi kini'ánk'as'ien tsi'e nga si'anck'ien, tangat'anií jéná, kó ja'á'yaá tsi'e nga sa'línkixiná nguindyikon Néná.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaqá nga Néná tsjáná kjoaxió

5 Ja kuíni nga Néná kats'énjo'oná xikoó xtä xi kixi, ndok'óchjinií nga s'ijinná kui, kó tjínná kjoaxió ngat'aq Ndianá Jesukristoo.² Tangat'anií nga s'ijinná Jesukristoo kuíni nga ndyibitjas'iengjin kui kjoanda xi'bí, 'niú kuiñdiyón kó tsja ngatamaná kjoaqá kjoajeé Néná xi ndyichiyáa nga sakóná.³ Kó jmí tsi ta kuí tsi nií xi tsja maná, ti tsja maná kjoaqá kjoanimaná, ngat'a je ya nga kjoanimaqá bokoyáná nga k'uiéná kjoachiyákjoa.⁴ Kó kjoachiyákjoaná, kjoachjat'ayákón kama. Kó kjoachit'ayákonná, kjoachiyá kama.⁵ Kó kjoachiyaá tsjaajínná kjoasoboá, ngat'a kjoatjoó Néná ijñá nguijiin inímaná tangat'anií kui Asién Nixtjiin xi katsjáná ñá.

⁶ Kji'a nga ñá xi xtä já kamájínná ka'naxié'á soboa yojoná, Kristoo k'ien tangat'anií ñá, kuí ma nixtjin xi ja'ájin Néná.

⁷ Ngat'a achichí ni'in kji'i nga ngo xi koyátjé ngo xtä xi kixi, tanga a bena tsi kama tsi ngo xi koyátjé ngo xtä xi 'niú ndaxta.⁸ Tanga Néná akó kjoaqá nga tjoó ñá, ngat'a nda tsi xta já, Kristoo k'ientjéná ñá.⁹ Ja kuíni nga ngot'e 'ne, Néná k'oxtié'aná tsi'e nga sakójínná kjoaxchaán, ngat'a je xtä kixi kats'énna tangat'anií nga k'ien Kristoo.¹⁰ Ngat'a tsi kji'a nga kondraqá Néná kamá ñá, akjandajo Néná tangat'aqá nga k'ien ndií, kó kuíni nga, nga nda ya'aná Néná, kuí xí k'oxtié'aná ngot'e 'ne nga tikón ndií.¹¹ Kó jmí tsi ta kuí tsi nií, ti tsjá maná Néná tangat'anií Ndianá Jesukristoo, kui xi tangat'anií kui nga je akjandajo Néná.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaq Adaan kojo Kristoo

¹² Kó kuíni nga, xikoó nga jeé je'e kui ngasondiee kjoaq ni xi kats'én Adaan, kó nga jeé je'ejo kjoaboyaq, kuíni nga kjoaboyaq kasakoo ngayeje xtaa, ngat'a ngayejee nga kats'énjé. ¹³ Ngat'a nguindiee nga Néná kats'énk'as'ieen kjoakiti Moisee, kis'ie jeé kui ngasondiee, tanga nínga jmí kjoakiti jín, ch'iáxkjíin jeé. ¹⁴ Tanga ndeskande nga kis'ijña Adaan kó ngaskande nixtjiin Moisee nga ngayeje xtaa jesón, nda tsi jmí tsi boq ts'én kats'énjé xikoó Adaan. Kó Adaan kui xi xikónij ngo nda xi jaskan kjoqe'e.

¹⁵ Tanga jeé Adaan boajín ti kji'ini xikoó kjoandaq Néná. Ngat'a tsi tangat'ani jé ngo nda nga kjín xta xi k'ien, tanga tangat'aq kjoandaq ngo nda, kui xi Jesukristoo, nga kjín xta kasakoo kjoandaq Néná xi ta katsjárií. ¹⁶ Kó kui kjoandaq jmí tsi xikoó jeé kui nda xi ngo xi kats'énjeé, ngat'a kjénní nga kjoabotíjeé kjindibá tangat'ani ngo jé, tanga kjoandaq kjindibáni nguije achichí jé kini'án, tsil'e nga kixi kujindyión nguindyíkon Néná. ¹⁷ Ngat'a tsi ta ngo tsi xi kats'énjé kó kuíni nga kjoaboyaq atíxoma, kjín ngase xta xi k'uieé kjoamindyion tangat'aq ta ngo tsi nda, kui xi Jesukristoo. Kuí xtaa xi sakoo'niú tsie kjoanda kojo nga kixi k'uindo nguindyíkon Néná.

¹⁸ Xikó ts'én, nga tangat'ani nga ngo xi kats'énjé nga kis'iee kjoabotíje ngayeje xtaa, ti boq ti ts'én kjoakixii ta ngo tsi xi kjindibáni tsil'e nga kixi k'uindo ngayeje xtaa nguindyíkon Néná. ¹⁹ Ngat'a xikó ts'én nga tangat'ani nga ngo nda xi tsint'ié'énjiín Néná nga achichí xta xi kats'énjé, ti boq ti ts'én ta ngo tsi nda xi tsint'ié'eén Néná, kó tangat'ani kui nga achichí xta xi kixi kama nguindyíkon Néná.

²⁰ Tanga kjoakiti je'e tsil'e nga jeé kamakjín ngase, tanga nguije kamákjín jeé, ti kamá tsie ngase kjoandaq Néná.

²¹ Ngat'a xikó ts'én tangat'ani jeé nga atíxoma kjoaboyaq kó kats'énk'ién xtaa, ti boq ti ts'én ngatatixómá kjoandaq Néná,

tsi'ē nga kixi kama xtaānguiyaā kjoamindyion ngatsjé nixtjiin ngat'aā Ndianá Jesukristoo.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaā nga kats'énk'iénná jeé

6 ¿Kó ngot'ē 'nē mí ni xi k'uín? ¿A takó si'anjé tsi'ē nga tsie ngase kjoanda sákóná? ² ¡Jmí! Ngat'a tsi je ik'ijñámasien jeé, ¿kóts'en nga takó kuindiyón nga si'anjé? ³ ¿Axā a yajínjnú nga ngayeje ñá xi je kamángo Kristo Kjisoō nga kastindá, nga xikónií tsi nijan akayajo kui? ⁴ Ngat'a je xikoó tsi akjanijínná kojo Kristoō nga akatíndáná, tsi'ē nga xikó ts'én Kristoō ja'á'yaá nguijiin xta xi jesoón tangat'aniī nga Na'mij akó kjoajee, ti boa ti ts'én ñá ngo kjoamindyion tjatsie ngat'iéná.

⁵ Ngat'a tsi je kamángojo Kristoō kjoaā nga k'ien, ja ti boa ti ts'én nijan kamaajō nga kjoa'á'yaá kui. ⁶ Ja je ya ñá nga kjoamindyion xi kis'iená ngas'ē je nijan k'ienjō Kristoō kiā t'a kroō. Tsi'ē nga yojo jeé si'ankjie. Kuínī nga nguiti kuíjín jeé xi kotíxomaná. ⁷ Ngat'a xta xi je 'meē, je ijñandé jeé. ⁸ Tanga tsi nijan akayajō Kristoō, ti s'ijinná nga boa ts'én nijan kuindiyonjō kui. ⁹ Je ya nga Kristoō ja'á'yaá kó jmí nixtjin koya nguiní, ngat'a kjoaboyaā je nguiti kuíjín xi kotíxomaā kui. ¹⁰ Ngat'a nga k'ien Kristoō, ta ngo tsi ndiya k'ien nga ja'áxiín nga'niú xi tjiín jeé, kó ngot'ē 'nē nga tikón tjiín ngo kjoamindyion xikó ts'én mejeén Néná. ¹¹ Ti boa ti ts'én jún ti'ankjónū nga je akayajonú jeé, kó tindiyónjnú xikó ts'én mejeén Néná nga kuindiyonjnú ngat'aā Kristoō, kui xi Ndianá.

¹² Ja kuínī nga ngatā boe'endiejínjnú̄ nga jeé kotíxomaā yojojnú xi 'meē, ti nde ngatā ni'ánsenjínjnú̄ ni xi ndajín xi mejeén sa'ín yojojnú. ¹³ Ti nde ngatā jejíñ boe'éjnú̄ yojojnú̄ nga ni xi ndajín sa'linjnú, tasá Néná te'éjnú̄ yojojnú̄ nga xikoó tsi je ja'á'yajnú̄ nguijiin xta xi je jesoón, kó takójnú̄ yojojnú̄ xikoó̄ ngo ni xi ni'ánkjieén ni xi kixiī. ¹⁴ Ngat'a jeé je nguiti

kuijín xi botixómájnú, ngat'a jmí tsi nguiyaa kjo~~ak~~itijí tindyiónjnú, tasá nguiyaa kjo~~a~~ndaq Néná tindyiónjnú.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjo~~a~~aq mosoo ni xi kixij

¹⁵ Ja kós'e, nga je nguiti nguiyaa kjo~~ak~~itijí tindyión, nga tasá nguiyaa kjo~~a~~ndaq Néná tindyión, ¿a si'anjé ñá? ¡Jmí, nga boajín kama! ¹⁶ ¿A yajínjnú nga tsi ngo nda si'ank'as'ienjnú yojojnú tsí'e nga konda'yá'enjnú, moso xi kastiñaá kui nda xi ndyini'ánkjatjosónjnú majnú? ¿Kó tsi moso xi kastiñaá jeé kjimajnú, koyajnú, kojo tsi tsí'e nga konda'yá'enjnú, kixi kámajnú nguindyíkon Néná? ¹⁷ Tanga ndok'óchjiraá Néná, nda tsi moso xi kastiñaá jeé kamájnú ngas'e, tanga ngot'e 'ne je kanda'yá'enjnú ngayeje inimajnú kui kjoabokoyá xi kini'ánk'as'ienjnú. ¹⁸ Kó ngot'e 'ne je xtä ndeé jeé jún, kó je mosoo ni xi kixij kamájnú. ¹⁹ Chjiájojnú'un xikoó xtä ta chiboa, ngat'a indajnú kós'e tsi kjimakjínjnú kui nii. Ngat'a xikó ts'én ngas'e kini'ánk'as'ienjnú yojojnú ni xi ndándií kojo ni xi ndajiín tsí'e nga kini'ánjnú ni xi ndajín kji'i, ngot'e 'ne ti'ank'as'ienjnú yojojnú xaá ni xi kixii, tsí'e nga tsjiets'én ku~~u~~ndyionjnú.

²⁰ Ngat'a kji'a nga moso xi kastiñaá jeé kamájnú, kjin kixindyionjnú ni xi kixij Néná. ²¹ ¿Kó mí ni xi kasakojnú ngas'e? Ngot'e 'ne kjo~~a~~soboá tsajnú kui nii, ngat'a nga fet'aa kui nii kjo~~a~~boya boá. ²² Tanga ngot'e 'ne nguije xín kini'ánkja'ajnú yojojnú jeé, kó nguije mosoo Néná je kamájnú, tikónjnú ngo ni xi tsí'e kjo~~a~~tsjiee, kó nga kjuiet'a sakójnú kjo~~a~~mindyion ngatsjé nixtjiin. ²³ Ngat'a chjií jeé kjo~~a~~boyaq boá, tanga kjo~~a~~ndaq Néná kjo~~a~~mindyion ngatsjé nixtjiin boá ngat'aa Kristo Kjisoo, kui xi Ndianá.

**Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaa ngo chiboa xi
chjiāni kjoaa kjoabixaan**

7 Jún nts'ie, xi be kjoakitií xí ts'énchjiajo an. ¿A yajínjnú nga tjienga síndo xtaa, kjoakitií kuí xí botixómaá? ² Kuíni nga kui xtachjoón xi je ixaán, chjiénga k'uijñájo xi'iin xikó ts'én tjít'a kjoakitií, tjienga tikón xi'iin, tanga tsi koya, je s'ijñandét'aa xi'iin xikó tsó kjoakitií kjoabixaan. ³ Kuíni nga tsi kui xtachjoón kje'e xi'in kuixanjo tjienga tikón xi'in xi ixánjo, tjits'ent'arií kjoa xi'iin, tanga tsi koya xi'iin, nguiti kuijín kjoakitií kjoabixaan kotíxomaaq kó kama kuixanjo kje'e xi'in kó jmí tsi tjits'ent'aa kjoa xi'iin.

⁴ Ti boaq ti ts'én nts'ie, nga je kini'angojojnú yojonú Kristoo, je jesónjnú nguiyaa kjoakitií. Tsi'e nga kámangojojnú kui xi ja'láyaá nguijiin xta xi je jesoón, kó nga ni xi nda xi tsi'e Néná xi si'ánjnú. ⁵ Ngat'a kji'a nga kixindyón nga kini'án ni xi mejeén yojoná, kji'a nga ni xi ndajín xi kamámejénná kini'án, kjoakitií xí kats'én nga tasá ma 'niú ngase kini'ánjé, kó ni xi kijíjona kjoaboyaq kini'án. ⁶ Tanga ngot'e 'ne je jesón ná kjoaa kui kjoakiti xi atíxomaná, kó kama si'anséen Néná. Tanga jmí tsi xikoó ngas'e nga boaq kini'án tangat'anii kjoakiti xchaá, tasá kjoaa nga kia ndyimonguintéjinguí Asíen Nixtjiin Néná.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaa já xi tikónjinná

⁷ ¿Mí xi k'uín tsoboaa? ¿Kjoakitií a já boá? ¡Jmí! Tanga tsi tangat'ajiín kjoakitií kamábejín an jeé, ti nde kamábejín an kjoandikonkoón ngo ni, tsi bijín tsó kjoakitií: "Ngata ni'ínnejénjín ji ni xi tsejín." ⁸ Tanga jeé ta ni xi mejénrií kats'énjo kjoakitií, kó kats'énkjién kui kjoabotíxomaaq tsi'e nga sa'in an ngayeje tokoya kjoandikonkón, ngat'a tsi jmíjín kjoakitií, jeé jmí nga 'niújiín. ⁹ Ngat'a jmí kjoakiti kis'iejínna ngas'e nga kis'ijña an, tanga nga kamábe an kjoabotíxomaaq kjoakitií, jeé kis'ijñajinna kó aya an. ¹⁰ Kó kamábe an nga kuí

kjo_oabotíxoma xi tjiín nga tsjaana kjoamindyion, kó tasá kui xi kats'énkjína kjo_oboya_a. ¹¹ Ngat'_a tangat'anij ni xi tjít'a kjo_oabotíxoma_a nga jeé ts'ançhajona kó kats'énk'ienjona ni xi tjít'a kjo_oabotíxoma_a.

¹² Kó bo_a ts'én nga jákoxi boá nga kjo_oakitii_i tsjie, kó kui kjo_oabotíxoma tsjee, kixi kojo nda. ¹³ Kuíni nga, ¿a ni xi ndaa xí katsjána kjo_oboya? ¡Jmí! Tasá jeé kats'énkjíen ngo ni xi nda, kó kuí xí je'ejona kjo_oboya, tsí_e nga kjo_oabotíxoma_a kokó chan chan nga tanisién 'niú ndajín jeé.

¹⁴ Ngat'_a je ya nga kjoakiti_i Asién Nixtjiin, Néná jatjoni. Tanga an xt_a ngasondie an, kó xikoó tsi jeé je ts'atsiena.

¹⁵ Ngat'_a ni xi ts'en an makjínjinna, ngat'_a jmí tsi ni xi mejénna xi ts'en an, tasá ni xi sasiénjinna xi ts'en an. ¹⁶ Kó tsi ni xi mejénjinna xi ts'en an, tsíts'enjo'o an nga nda kjo_oakitii_i.

¹⁷ Tanga ngot'_e je nguiti ánjín xi ts'en an kui nij nga bo_a ts'en an, kuí jé xi tikónjinna xi bo_a ts'en. ¹⁸ Kó je be an nga nguijinna, nguijin yojona, jmíjiín ni xi nda, ngat'_a nda tsi mejénna nga ni xi nda sa_a'in an, tanga ts'énjín an. ¹⁹ Ngat'_a jmí tsi ni nda xi mejénna xi ts'en an, kuí ni xi ndajín xi mejénjinna sa_a'in an xi ts'en an. ²⁰ Tanga tsi ni xi mejénjinna sa_a'in an xi ts'en an, je nguiti ánjín xi ts'en an ni xi ndajiín, kuí jé xi tikónjinna xi ts'én kuí nij.

²¹ Kó kuíni nga, nga nda tsi mejénna ni xi nda sa_a'in an, k'ie be an kui kjo_oakitii_i, nga ni xi ndajiín an tikónjinna. ²² Ngat'_a nguijin inimana tsja mana kjoakiti_i Néná. ²³ Tanga be an nga nguijin yojona tikón kje'e kjo_oakiti xi kjánjo kjo_oakitii_i kjo_oakjíntakónna, kó kui boá xi fíjona nguiyaa_a kjo_oakitii_i jeé xi tikónjinna.

²⁴ ¡Níma_a xó an! ¿Yá xi kósíkojona nga kuí_ijíñandéna kui yojo xi'bí xi ts'éntsjána kjo_oboya_a? ²⁵ Ndok'óchji tsjáa_a Néná ngat'_{aa} Ndianá Jesukristoo. Ja kuíni nga ngayeje takón an nga ts'enséen kjo_oakitii_i Néná, tanga nga yojo an, mosoo jeé kjima an.

**Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaā nga kuindiyón xikó ts'én
mejeén Asién Nixtjiin Néná**

8 Kós'e ngot'e 'ne, Néná nguiti kótiyéjiín xt̄a xi je kats'éngōjō yojoo Kristo Kjisoo, kui xi t̄imá xikó ts'én mejeén Asién Nixtjiin Néná, jmí tsi xikó ts'én mejeén yojoo.² Ngat'a nguije kini'ángōjō yojoná Kristo Kjisoo, Asién Nixtjiin Néná xi tsjáná kjoamindyioon katsjáná ngo kjoakiti xi sa'índéná kjoaā kjoakitií jeé kojo kjoaboyaa.³ Ngat'a Néná xi kamaá kats'en ni xi kamájiín kats'en kjoakitií Moisee, ngat'a kjoakitií jmí nga'niú kis'iejiín nga ts'axié'á xt̄a ngasondiee ngat'a inda kamá xtaa. Tanga Néná katsanguiya ndií nga xikoó ñá kamá kó nga tangat'anii jéná nga k'ien, kó kui íchjí tsi'e nga Néná sa'ínkjié jeé xt̄a ngasondiee.⁴ Kuíni nga tsi tindiyón xikó ts'én mejeén Asién Nixtjiin, kó tsi nguiti boajín ts'en tindiyón xikó ts'én síndo xtaā kui ngasondie, kámaná si'ankjatjosóon kjoakixi xi mí'á kjoakitií Néná.

⁵ Ngat'a xt̄a ngasondie xi majiín 'bí'niuú ni xi ndajín xi ts'én, ta kuí tsi ni xi ndajiín xi ts'énkjó, tanga xt̄a xi chjiani Asién Nixtjiin, ni xi tsi'e Asién Nixtjiin xi tjíjinkon.⁶ Ngat'a tsi kuindiyón nga si'ankjó ngayeje ni xi ndajín xi mejeén sa'ín yojoná, koya ñá nguindyíkon Néná, tanga tsi ta kuí tsi ni xi tsi'e Asién Nixtjiin Néná xi si'ankjó, kji'a boá nga k'uiéná kjoamindyion ngatsjé nixtjin kojo kjoaxió.⁷ Ngat'a kjoani'ánkjoó xt̄a ngasondiee kondraā Néná tikón, ngat'a mejéniín ti nde kámaná sa'ínkjatjosón kjoakitií Néná.⁸ Kó kui xt̄a xi síndo xikoó xt̄a ngasondiee, kui boá xi kámaná sa'íntsjaá Néná.

⁹ Tanga jún je nguiti boajín ts'en tindiyónjnú xikoó xtaā kui ngasondiee, tindiyónjnú xikoó ni xi tsi'e Asién Nixtjiin, ngat'a Asién Nixtjiin Néná tikónjinjnú. Tanga tsi tjín xt̄a xi jmíjiín Asién Nixtjiin Kristoo, Kristoojín chjiani.¹⁰ Tanga tsi Kristoo

tikónjinjnú, jeé jakoxi nga je kats'énk'ién yojojnú, tanga Asién Nixtjiin kuí xí tsjá kjoamindyion tangat'anii kjoakixii.¹¹ Kó tsi kui Asién Nixtjin xi kats'énkja'á'yaá Kjisoo nguijiin xtä xi je jesooón xi tikónjinjnú, ja kui xi kats'énkja'á'yaá Kristo Kjisoo nguijiin xtä xi jesooón ngats'énk'íjñá nguiniñú nguindyikon Néná. Néná xi boä sa'ín kui nii tangat'anii Asién Nixtjin xi tikónjinjnú.

¹² Kuíni já nts'ie, tikónná ngo kjoa'niú, tanga jmí tsi tsí'e nga kuindiyón xikó ts'én ts'énkjó ngo xtaa kui ngasondiee.

¹³ Ngat'a tsi tindiyónjnú xikó ts'én ts'énkjó ngo xtaa kui ngasondiee, koyajnú. Tanga tsi si'ankjiénjnú Asién Nixtjiin tsí'e nga nguiti si'ánjínjnú ni xi ndajiín, kuindyonjnú.

¹⁴ Ngat'a ngayeje xtä xi Asién Nixtjiin Néná bokoó ndiya xi tjimá, kui boá xi ndií Néná. ¹⁵ Ngat'a jmí tsi asién nixtjin xi moso ts'enná xi katse'éjnú tsí'e nga kondokon nguiniñú, ngo asién nixtjin xi ndií Néná ts'énna xi katse'éjnú, kuíni nga bi 'mí: “¡Abba! ¡Na'mi!” ¹⁶ Ti kuíni Asién Nixtjiin Néná xi nijan majo asién nixtjinná kó kui boá xi tsáyá kixi nga ñá xi ndií Néná. ¹⁷ Kó tsi ñá xi ndií Néná, ja ti sakóná ni xi tsí'e, kó nijan sakóná kui nii kojo Kristoo, tanga chjiénga kuitjatiojo kjoanimaq Kristoo, tsí'e nga nijan sakóná kjoajee Néná.

¹⁸ Tanga bee kon an nga kui kjoanima xi ndyibitjatió ngot'e, kjochótjinguíjín ngayeje kjoaje xi jaskan sakóná. ¹⁹ Ngat'a ngayeje ni xi kats'énda Néná achichí ni xi kjimaä nga

ndyikoya nga kokó chan chan Néná nga ñá xi ndií. ²⁰ Ngat'a ngayeje ni xi kamándaä nguiti jmíjiín nga'niú tsi sa'inkjatjosón ni xi tjiín nga sa'ín, jmí tsi kjoaa nga boä ts'én kamámejeén, tangat'anií kjoaa nga Néná íjñá kui kjoachiyaá.

²¹ Ngat'a ni xi kats'énda Néná ndyikoyaä nga xtjo'óxín ch'ia xi ya'anijín, nixtjin kji'a nga xtä xi ndií Néná kamandé kó sakoo kjoajee. ²² Ngat'a je ya ñá nga ngayeje ni xi kats'énda Néná ndyifoa'atio kjoanima nga on kjimaä kojo nga xikó maá tsindiøo ngo xtachjón xi ndí stseén kjimaä. ²³ Kó jmí tsi ta kuí

tsi ni xi kats'enda Néná xi boq kjimaaq, kojo ñá xi je tikónná Asién Nixtjiin Néná xikoó ngo ni xi tsjaatjónná kjoqa ni xi jaskan tsjaaná. Tjienga ndyichiayá nga Néná tsjaaná ngayeje kjoanda xikoó ngo ndií nguije kis'ijñandé yojoná.²⁴ Ngat'a tangat'anií kjoachiyaá nga ka'naxié'áná, tanga jmí tsi ndyichiayá ni xi yaq, tasá ni xi yajiín, ngat'a ni xi yaq, ¿mí tsjá xchiyáq?²⁵ Tanga tsi ngo ni xi yaján xi xchiyá, xchiyá sakon sakoon.

²⁶ Ti boq ti ts'én Asién Nixtjiin bosikójoná ngat'a inda tindyión. Xikoó nga yaján mí ni xi k'uín nga kondókjoaa Néná, kó ti kuíni Asién Nixtjiin xi chjiatjená. Asién Nixtjiin foe'etsí'oón nga chjiaa Néná kó majín nda'yaá nga én kui nii.²⁷ Néná xí be inimaaa xtaa, je be ni xi mejeén sa'ín Asién Nixtjiin, ngat'a xikó ts'én mejeén Néná, boq ts'en Asién Nixtjiin, 'bíts'oaá Néná tangat'anií xta tsjíee.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoqa nga tsie ngase ni xi je kini'án, ta boq jiín ni xi kichajá

²⁸ Kó je ya nga xta xi ts'entjó Néná, Néná ts'eén ni xi nda nganda tsi'e, xta xi Néná ja'ájin xikó ts'én kamámejeén kui.

²⁹ Ngat'a xta xi Néná jaq boq je be, índa nga kui xi xikoó tsi ndií kui kama, tsi'e nga ndií kui, kui xi tjón kama ngayeje nts'iee.

³⁰ Kó kui xta xi tjón ja'ájin Néná, kui boá xi tsíchjiaa, kó xi tsíchjiaa, kuí xí xta kixi kats'én, kó xi xta kixi kats'én, kui boá xi katsjaá kjoaje.

³¹ ¿Mí ni xi k'uín kjoqa kui nii? Tsi Néná tikónjoná, ¿yá xi kama kondraná k'uijná?³² Néná íx'janjín ndií, kó tasá katsjandié nga kini'ánk'ién ndií tangat'anií ñá, ¿kó kóts'en nga kamajín ta tsjaaná ñá ngayeje nii?³³ ¿Yání xi kamaa koónguítain xta xi Néná je ja'ájin? Néná xi boq katsó nga kixi kama xta xi tsi'e.³⁴ ¿Yá xi kotjéná? ¡Ta 'yájín ni! Ngat'a Kristooo boá xi k'ien tangat'anií ñá, kó ja'á'yaá, kó ngot'e 'ne kia tikón xtjieen nga fojnií Néná kó ts'énmí'atjeé Néná tangat'anií ñá.³⁵ ¿Yá xi kamaa kjoqa'áxínná kjoatjoó Kristoo?

¿A kjoanimaá? ¿A kjoaboaá? ¿A kjoamiyotjinguii? ¿A kjoabojoó? ¿A kjoakji'ixtií? ¿A kjoaā nga ni xi ch'o kji'i kāmata'in? ¿A kjoaboyaá? ³⁶ Bi ts'én kjit'a xojon eén Néná:

Tangat'anii ji nga tjíni'ánk'iénjne,
tji'bíxkijné xikó maá chotsanga xi tjíffini'ánk'ién.

³⁷ Tanga nguijiin ngayeje ni xi'bí, je kini'án kó tsie ngase ni xi silán ngat'aā kui xi kats'entjóná. ³⁸ Ngat'a je be kixi kixi an nga nde ngojín ni, ti nde kjoaboyaá, kjoamindyioon, ndítsjee, nga'niuú xindajín, ni xi tjín ngot'e, ni xi s'e kāma, ³⁹ ti nde ni xi 'niú nk'a, ni xi 'niú nān̄ga, ti nde ngojín ni xi je kamándāa xi kāmaq kjoa'áxínná kjoatjó xi akó Néná nga katsjáná Kristo Kjisoo, kui xi Ndianá.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaā nga katjo'ójin xta Israel

9 Jakoxi ni xi t'íxianjnú'un nga kiā majó an Kristoo, bindisójín an, kó Asién Nixtjiin Néná xi tsáyá nga jakoxi ni xi ts'énkjó kjoakjíntakónna. ² Ngo kjoandasen xi 'niú je tikónna kó ngatsjé nixtjin tikónna ngo kjoandakjan nguijiin inimana. ³ Tsi kāma, ngaskande mejéenna nga Néná ngat'íkojoo katsona tsi nga Kristoo kjin k'uijñána, tsi ta'a nga boá ts'én kamana kosikojo an n̄ts'ié an kui xi xta tjiéna. ⁴ Kui xi xta Israel, kó Néná ndí tsj'e kats'én, kó akoó kjoajee, kji'a nga katsjaá ni xi índa Néná kojo xta naxiídaá, nga katsjaá kjoakitii, akoó kóts'en sa'íntsjaá Néná kojo katsáyatjoón ni xi tsjaá.

⁵ Xta Israel kuí xí xta tjié xchaá xta xi ja'ájin Néná, kó nguijiin kui xtaā jatjo kui xi katsó Néná nga kjindibáni Kristoo nga jín nga yojo kāma xikoó ñá, kuí boá xi Néná xi botixómaá ngayeje ni xi tjiín. Ngatama chikonñé kui ta kji'ání. Boá kji'i.

⁶ Kó jmí tsi kjoaā tsi jmí ni kamáchjíjínni eén Néná. Ngat'a jmí tsi ngayeje xta xi chjiani xta tjiée Israel xi jakoxi nga xta

Israel.⁷ Ti nde jmí tsi kjoaā nga xta tjiē Abraam, nga ngayejēē nga ndií Abraam, xikó katsó Néná: “Kuí Isāā xi jakoxī nga xta tjiē kama.”⁸ Kó kui niī xi tsó: Nga jmí tsi ngayejē xi xta tjiē Abraam, xikoó ñá, xi ndií, nguindyikon Néná, nga jakoxī kuí xí kama ndií Néná, kui xi sakoō ni xi katsáyatjón Néná nga tsjaá, kui xi xta tjiē Abraam.⁹ Ngat'a eén kjoaā ni xi katsáyatjón Néná nga tsjaá kuí bí xi'bí: “Kuí nixtjin xi'bí nga kjindibá an, kó nā Sarāā ngo ndí xi'in k'uiéé.”

¹⁰ Kó jmí tsi ta kuí tsi niī xi kama, kojo nā Rebekāā k'uiéé ndí 'niī, kui xi kamá chjoón Isāā, kui xi xta tjiē xchaá̄ xtā Israel.¹¹ Néná tsíchjiajo nā Rebekāā kji'ā nga nde kjīē tsenjín kui jakjíndií, kji'ā nga nde kjīē jmí ni xi nda kojo tsi ni xi ndajín xi je kats'én, ngat'ā Néná foa'ájin xtā xi mejeén, jmí tsi kjoaā ni xi nda xi ts'én.¹² Kuíni nga bi katsoó nā Rebekāā: “Ndí xi tjón stseén kuí xí sā'ínseén xi ndí xi ma joó.”¹³ Xikó ma ts'én kjit'ā xojon eén Néná nínga bi tsoó: “Jakob kats'entjó an, tanga Esaūū kats'ench'ó an.”

¹⁴ ¿Ja, kó mí ni xi kama k'uín kjoaā kui niī? ¿A nga Néná kixijín? ¡Jmí nixtjin!¹⁵ Néná bi katsoó Moisee: “Nímā kamaña xtā xi nímā kamaña, kó nímā skuiekon an xtā xi nímā skuiekon an.”¹⁶ Ja kuíni nga jmí tsi kjoaā ni xi mejénná, ti nde jmí tsi kjoaā ni xi nda ndyini'lán, tsi kui kjoaā nga Néná nda sā'ínjona, nda ts'énjona kjoaā nga ma nímā ñá.¹⁷ Ngat'ā bi tsó kjoaā nda faraoon xojon eén Néná: “Re kats'een tsí'ē nga kats'enkjieén nga koko an nga'niúna kojo nga k'uiyá ja'énna ngayeje t'ananguij.”¹⁸ Kó kuíni nga Néná kamanimāā xtā xi mejeén nga kamanimāā, kó tajá sā'ín inímāā xi mejeén nga tajá sā'ín inímāā.

¹⁹ Tanga bi sení: “¿Mí ni xi sā'ínjénií Néná xtaā? ¿'Yá xi kamaā kondrá k'uijnánií ni xi mejeén sā'ín?”²⁰ ¡Ji nda! Nga fet'a, ¿'yání ji nga ji kon xi chjiē'éé xkī Néná? ¿A kamarií tiji xi je kini'ándāā nga bi katsoō nda xi kats'éndāā: “Ánní nga bōā ts'én kini'índenií”?²¹ ¿Kó nda xi ts'énda tijií a jmíjínríí ngo

nga'niú nga kui xi katsó mí ni xi sá'índa ndásee, kó káma boa katsó tsi ngo tji xi tsjá sá'índa axá ngo tji xi taxkiya?

²² Néná xí kamámejeén akó kjoaxcháán, kó tsi kamámejeén akó nga'niú nga kats'énchíkjoaa kjoaa xta xi sakó nga si'anjeé kojo síankjie. ²³ Boa ts'én Néná kókó ngayeje kjoachoon kjoajee kjoaa xta xi nimakamaa xi ja boa je íjñanda tsi'e kjoajee. ²⁴ Kui xta xi ti je tsíchjiaa, kó ñá boá, jmí tsi ta kuí tsi xta xi judío, kojo kuí xta xi judíojiín nga. ²⁵ Xikó tsó xojon eén Néná xi kats'enda ndá chjinie'eén xi 'mí Oseaá:

Xta xi naxiíndána jín chjiani, xta naxiíndána xiáan.

Kó xi kats'entjójín an, xi tjóna xiáan.

²⁶ Je nguiti bijín k'uijnjú: Júnjín xi xta naxiíndána, tasá bi k'uijnjú: "Jún xi ndií Néná xi tikoón."

²⁷ Tanga bi katsó ndá chjinie'eén Néná xi 'mí Isayaá kjoaa xta Israel: "Nda tsi xta Israel boa kji'i ma xikoó tsomí xi tjín ngande ndáchíkoón, ta chiboa tsi ma xi kjotjo'aá, ²⁸ ngat'a Ndianá je tsá kixi ts'én sá'íneé xta kui t'ananguii." ²⁹ Kó xikó katsó ndá chjinie'eén Néná xi 'mí Isayaá:

Tsi kui Ndianá xi tjín nga'niú xi katsjájínná xta xi tjiéná, je ra boa kini'án xikoó xta naxiíndá Sodoma kojo Gomorra.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaa nga ni xi kixi kjoaa kjoas'ijin boa

³⁰ ¿Ja kó mí ni xi k'uín? A nga kui xi xta xi judíojín xi kijítjinguijín kjoakixii, kasakoo kjoakixii, kui kjoakixi xi sakó tangat'anii kjoani'áns'ijiin. ³¹ Tanga kui xta naxiíndá xi chjiani Israel kats'én ngo kjoa'niú nga kats'énkhatjosón kjoakiti tsi'e nga kixi k'uindo, tanga kamájiín kixi kis'indo. ³² ¿Mí kjoaa? Ngat'a kijítjingui kjoakixii tanga jmí tsi kjoaa nga s'ijiin, tasá kjoaa ni xi ni'aán kjoakiti, kuíni nga kastinguíni kui ndijo xi stinguí xi chjia xojoon. ³³ Xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná ningá bi tsoó:

Jé'en k'ie k'uijná an naxiíndá Jerusalen ngo ndijo xi stinguí

kojo ngo ndijo xi sa'ínk'áka.

Kó xi sa'íns'ijin kui xi ndibaá, jmí kjoasoboá koe'éjiín.

10 Jún nts'ie, ni xi nda xí mejeén inimána kó mí'áq Néná nga k'oxié'á ngayeje xta Israel.

² Ngat'a an xiyá an nga kui xtaaq achichí ts'enchínít'aq Néná, tanga kamákjíniín nga Néná máq ts'énkixi xtaaq.

³ Ngat'a kats'énxkijín nga Néná mejeén nga kixi kama xtaaq, tasá kui tsangase ndiya kóts'en nga kixi k'uindo nguindyíkon Néná, nimakjoajín kats'én yojoo nga kats'énjo'o kjoakixi xi tsjá Néná. ⁴ Ngat'a nga fet'aa kjoakitií Kristoo boá, tsi'e nga xta kixi kama ngayeje xi s'ijiín kui.

⁵ Bi ts'én ít'a Moiseé xikó ts'én kixi kama xta xi ts'enkjátjosón kjoakitií: "Xi sa'ínkjatjosón ni xi kjit'a kjoakitií, kuí níij xi k'uíndoni ngasondie." ⁶ Tanga bi ts'én ít'a kjoaa xta xi s'ijiín Néná: "Ngata bijín se ji nguijiín inimáa: ¿'Yá xi koeje ndi'ak'ajmi já? (Bi xian an tsi'e nga koejekja'á Kristoo kó kjindibájo k'ie t'ananguí). ⁷ Axa, ¿'yá xi kjojtajen ngasondie nínga tikón kjoaboyaá?" (Bi xian an ¿'yá xi koejekja'á Kristoo s'e sa'ínkja'á'yaá nguijiín xta xi je jesoón?) ⁸ Tanga, ¿kó tsó? "Eén Néná je tikón tiñaa, t'a ndso'boe kojo inimáa." Kuí bí eén kjoas'ijin xi ik'ínjimjné ngot'e: ⁹ Nga tsi ndso'boe xi boq katsó nga Kjisoo xi Ndianá kojo tsi ngayeje inimáa nga s'ijiín nga Néná kats'énkja'á'yaá nguijiín xta xi je jesoón, kjojtjo'a ji. ¹⁰ Ngat'a nguijiín inimána nga s'ijinná kjoaa ni xi kixii, tanga ndso'boá boá xi kuichjia nga s'ijinná nga kjojtjo'a.

¹¹ Ngat'a bi tsó xojon eén Néná: "Ngayeje xta xi s'ijiín Néná jmí kjoasoboá sákójíín." ¹² Ngat'a Néná jmí ndasenjiín tsi xta judío kojo tsi xta xi judíojín, ngat'a Néná kuí xí Ndianá ngayeje xta, kó achichí ndaxta ts'énjo ngayeje xta xi sa'ín kaxoma ja'eén. ¹³ Ngat'a "ngayeje xta xi sa'ín kaxoma ja'eén Ndianá, kjojtjo'a." ¹⁴ Tanga, ¿kóts'en sa'ín kaxoma ja'eén Néná kui xta xi kjie s'ijinjiín Néná? ¿Kó kóts'en s'ijiín Néná tsi kjie nt'iéjín

'yání xi Néná? ¿Kó kóts'en kui¹⁵nt'ie tsi jmíjín xi kui'ínijmi?

¹⁵ ¿Kó kóts'en k'uinijmi eén Néná tsi jmíjín xi sanguíya? Bi ts'en kjit'a xojon eén Néná: "Achichí tsjats'én fochokónná ngo xta xi tsáyá éntjats*see* Néná."

¹⁶ Tanga jmí tsi ngayeje xta Israel xi kats'énkjatjosón éntjats*see* Néná, kuíni nga Isayaaq bi tsó: "Ndia, ¿'yá xi je kis'ijiin én xi ki'míyajne?" ¹⁷ Kuíni nga s'ijinná Néná kji'a nga nda'yá eén nga 'bínijiminá kjoaa Jesukristoo.

¹⁸ Tanga an bosiyá an: ¿A tsint'iéjín? ¡Jakoxi nga je tsint'ié! Bi tsó xojoon Néná:

Ndqaa je kanda'yá ngayeje ngasondiee,

kó eén je jachó ngaskande nínga fet'aq ngasondiee.

¹⁹ Tanga bi xian an: ¿Xta Israel a kamábejín kui niij? Tjón ma Moiseeq bi katsó:

An xí sa'in onkon an nga sa'inkjen an xta naxindá xi naxindájín,

kó ngo naxindá xi ndajín kuí xí sa'inxtíñaa ji.

²⁰ Tanga Isayaaq ma kon nga bi tsó:

Xta xi ndyimongasejínna kuí xí kasakoo an,
kia jatokjáa xta xi asíyájín kjoaa an.

²¹ Tanga kjoaa Israel bi tsó: "Ngatsjé nixtjin ts'énkoyáq kui xta naxindá xi nt'ié'énjiín kojo xi mejénjiín kojetjinguina."

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaa xta Israel xi ts'anguii

11 Jún nts'ie, bi xian an: ¿A kats'énch'ó Néná xta naxindaá? ¡Jmí! Ngat'a an ti xta Israel an, tjiee Abraqm, xtín xta xi chjiani Benjaaq. ² Néná kats'énch'ójín xta naxindaá, kui xi ndeskande ngas'q nga kamábe. ¿Axq yajínjnú ni tsó xojon eén Néná kjoaa Elíaq, kji'a nga yínguíta'in xta Israel nguindyikon Néná, bi katsó: ³ "Ji Ndia, xta chjinie'éen je kini'ánk'ién, kó je kats'énkjatsón nchandíkóon, kó an je kis'ijña soboq an,

kó mejeén nga sa'ínk'iénnna an nga”? ⁴ Tanga, ¿kó katsoó Néná? “Je tikónt'axínna yito mí já xi'in xi kjie bosiént'ajiín tikoó ne Baal.” ⁵ Kó kuíni nga kui nixtjin xi'bi, je síndo chiboa xtä xi katjo'ójin tangat'anii kjoandaä Néná. ⁶ Kó kjoaa kjoandaä Néná boá, jmí tsi kjoaa ni xi kats'én, ngat'a tsi kje'e ts'én kjoandaä, ta kjoandajín boä. Kó tsi kjoaa ni xi ni'án, kjoandajín boä, tsi kje'e ts'én, ni xi ni'aán, ni xi ni'ánjín boä.

⁷ ¿Ja, mí ni tsoboä? Ni xi tsangase xtä naxiñdá xi chjiani Israel, kasakojiín, tanga xtä xi je ja'ájin Néná je kasakoo, kó xtä xi ngasee xtä xi tajá iníma kamá. ⁸ Xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná nínga bi tsoó: “Néná katsjaá kui xtaä ngo kjoakjíntakón xi jñó, katsjaá nga sichjá ndyíkon, tsí'e nga kamajiín skuie, nga sichjá tjiboanijon tsí'e nga kamajiín kuint'ie, kó takó boä ts'én k'uindo ngaskande ngot'e.” ⁹ Kó bi katsó Ndabij:

Chjaya kojo nda'ya ngatama s'ueé kui xtaa.

Ngatixó kó ngatamajeé.

¹⁰ Nga sichjá ndyíkon kó ngatamatika.

Kó ngatsjé nixtjin ngatindiyá ńdayits'en.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaa nga jatjo'a xtä xi judíojín

¹¹ Kuíni nga bi xian an: ¿A kastinguí xtä Israel nga ixó tsí'e nga nguiti kjostjíenjín? ¡Jmí! Tanga kuí ni xi ndajín kji'i xi kats'én, nga xtä xi judíojín jachót'aä nga kasakoo kjoä'naxié'aá, tsí'e nga kama'onkon xtä Israel. ¹² Tanga tsi kui ni xi ndajín kji'i xi kats'én xtä Israel tsi kui xi kjoachon kjimaä xtaä kui ngasondiee, kó tsi kui ni ndajín kji'i xi kats'én xi kjoachon kjimaä xtä xi judíojín, ¿kókji'i ni xi kama ngase kji'a nga xtä Israel sakoó nguindie xi tsoboáa nguindyíkon Néná?

¹³ Tanga jún xi xtä xi Israeljínjnú xi ts'énchjiajojnú'un, ngat'a nga an xí apostroo xtä xi judíojín, kó kuíni nga ts'én bendíkón an xána. ¹⁴ Tsi tjíts'en onkon an xtä naxiñdaá

nanguina, boa tjíts'en an, tsi'e nga kjotjo'a chiboa kui xtaa.

¹⁵ Ngat'a tsi nga ik'íjñat'axín kui xtaa tsi kuíni nga Néná yíndaa xtaa kui ngasondiee, ¿kókji'i ni xi kama ngase kji'a nga Néná sa'ínjo'o? Xta xi je jesoon k'uindo nguinin. ¹⁶ Tsi tsjie kui pan xi tjón Néná je kini'ánk'as'ieen, ja ngayeje pan xi ngasee ti tsjie nga, kó tsi jama yaá xi tsjie, ja ti ngayeje tjiaa yaá xi tsjie nga.

¹⁷ Xta Israel xikónin tsi tjiaa yá olibo xi ikichaá, kó tsi ji xi xikoo ngo tjiaa yá olibo nguindie k'íjñá, kó tsi kui nguindie nínga kitii yaá kananguindyioo xikoo ngo tjiaa yá xi tjín nguijin k'íjñaá, kó tsi ngot'e 'ne je jama yaá ndokjoeni, kó nijan tindyin xikó ts'én tikón yá oliboo. ¹⁸ Ngata jejín 'naxié ngase yojóo ta boajíin tjiaa yá xi je kitii, tsi je ngase máa yojóo, ngatja'átsjieen nga jijín xi tiboe'é nga tikón kui jamaa, kuí jama xi ts'éntsjaá kjomindyion ji.

¹⁹ Bi ra sée jamaa: "Ikichá kui tjiaa tsi'e nga an kananguindyióna." ²⁰ ¡Nda kji'i! Kui tjiaa yaá kiti ngat'a kis'ijinjiín Néná, tanga ji takó kia tindyin kjoa kjoas'ijíin. Kó kuíni nga kamajín je ko'naxié yojóo, tasá chjiénga tindakin ji Néná. ²¹ Ngat'a tsi Néná kats'énjetakónjiín tjia ndaaa kui yá olibooo, akja'míra ji sa'ínjetakoón nga ta kisit'a jí kui yaá. ²² Ja ngatamaye ji nga achichí ndaxtaa kojo tajá ts'énjo Néná xtaa, tajá kats'énjo xta xi kastinguí nga ixó kó ji nda tjíts'énjóo, tsi boa ts'én 'niú kuíndyijin ji kjoandaa, ngat'a tsi boajín siin kuichát'a ji kui yaá. ²³ Kó tsi kui xta Israel s'ijin nguinin, ti kama k'uindo nguini nínga tikón kui yaá, ngat'a Néná achichí nga 'niú tjiín kó kamarií kui'íjñá nguini nínga síndo ngas'e.

²⁴ Ngat'a tsi ji xi xikoo ngo tjiaa yá olibo k'íjñá, kó ta katse'éndieéri t'a yá olibo xi ndaaa. ¿Kóts'en nga ni'ínjín kama xta Israel nga sakó nguinin ngo nguindie t'a yá olibo xi tsi'e, ngat'a kuí xí tjia xi ndaaa?

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaa nga kamándaya xta Israel

²⁵ Jún nts'ie, mejénna nga xchajnú ngo ni xi tji'má, tsí'e nga nk'a nga jejín ko'naxiéjnú ti juún yojojnú: nga kjín xta xi chjiani Israel xi je kamá kitikjoa, ngaskande nga sakoó nguindie nguindyíkon Néná ngayeje xta xi judíojín xi chjiénga kjojtjo'a. ²⁶ Kó boq ts'én nga ngayeje xta xi chjiani Israel kjojtjo'a. Xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná:

Naxiíndá Jerusalen kjindibáni nda xi k'oxié'á xtaaq,
kuí xí kjoa'áxiín ni xi ndajiín, xta tjíee Jakob.

²⁷ Kui niij xi je kixiyatjón nga sa'in an,
kji'a nga je kats'enjetakóon jeé.

²⁸ Kamámejénjiín xta Israel éntjatsiee Néná, tangat'anii nganda tsajún nga xta Israel kondraa Néná kamá, tanga Néná tjoó xta Israel ngat'a ja'ájin xta tjie xchaá. ²⁹ Ngat'a nguiti foa'áxínjín Néná kjoanda xi je katsjá, kojo kjinjín ts'enkja'a xta xi je ja'ájin. ³⁰ Ngas'e jún kamámejénjínjú nga kini'ánkjatjosónjúu Néná, tanga ngot'e 'ne tjisákójnú kjoanimatakoón Néná, ngat'a xta Israel kamámejénjiín kats'énkjatjosón. ³¹ Kó boq ts'én kui xtaaq ngot'e ts'enkjátjosónjín, tsí'e nga kui kjoanimatakón xi katse'éjnú jún, sakoó ndatsa kui nga. ³² Bi kji'í kui niij: Nde ngojín xta tjín xi ts'enkjátjosoón Néná, kó Néná íjñá ngayeje xtaaq nga tsint'ié'enjín, tsí'e nga kamanima ngayeje xtaa.

³³ Achichí tsie kjoachoón Néná, achichí tsie kjoakjínkoón kojo ni xi tjíjinkon. Nde ngojín xi kamaakjíín ni xi ts'én Néná kojo tsi kotsoya ánní nga boq ts'én. ³⁴ Ngat'a “¿'yá xi kamákjiín kóts'en ts'énkjó Néná? ¿Axá, 'yá xi kama kotsoyaa ni xi sa'in Néná? ³⁵ ¿Axá, 'yá xi kats'énkjýá ngo ni Néná, tsí'e nga Néná tsjangojo nguinií?” ³⁶ Ngat'a Néná xi kats'enda ngayeje niij, kó ngayeje niij síndo tangat'anii kui, kó kuí tsí'e. Néná xí Na'mij kui tsí'e ngatama kjoajee ngatsjé nixtjin. Boq kji'í.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaaq ni xi chjiénga
sa'ín xtaq xi je Néná chjiqani

12 Kó kuíni nts'ie, 'niú mí'ájnú'un tangat'anii kjoanimatakoón Néná ts'i^e nga kui si'ank'as'i enjnjú uyojojnú xikoó ngo kjoatjó xi tikón, xi tsjie, xi tsja kamaaq Néná. Kuí bí kjoani'ántsja xi jakoxi xi chjiénga koee. ²Kó ngataq boajín ts'én mindyionjnú xikó ts'én síndo xtaq kui ngasondieeq, tasá te'éndiéjnú u nga kamatjatsieya kjoakjíntakónjnú, ts'i^e nga boa ts'én xchajnjú ni xi nda, xi tsjakji*i* kojo xi ndojo kjin kjin xi mejeén Néná.

³Kuí niiq xi xian an kjoaaq ngayeje kjoanda xi katseléna, mí'ájnú'un nga jejín 'naxié ngasejnú yojonjú, tasá ti juún ti'ankjó chanq chanjnú xikó kji*i* kjoas*i*jin xi katsjájnú Néná nga ngo nga ngojnú. ⁴Ngat'a xikó ts'én nga yojoná kjín ndié ya'aniiq, tanga jmí tsi ngayejeq nga ta ngo tsi ni xi ts'én. ⁵Ti boa ti kji*i*ñii ñá, achichí ma ñá, kó ngayeje ñá ta ngo tsi yojo kamájo Kristooq, kó ngo ngo ngo ñá ngo ndié yojoo Kristooq, kó ngo kich'iá xinguq nga ngo tsi yojo ndokjoq. ⁶Kó ñá ja kje'e ja kje'e kjoanda xi katse'éná, xikó ts'én kamámejeén Néná. Tsi tjín xi tjiín ngo kjoanda ts'i^e nga kamaaq kuichjia én xí Néná tsjaá, nga ts'énkjién kui kjoandaq xikó kji*i* kjoas*i*jin xi tjiín. ⁷Xi katse'eé kjoanda ts'i^e nga sa'ínseén xtaq, ngats'énseén. Xi katse'eé kjoanda ts'i^e nga kokóya, ngatakoyá.

⁸Xi katse'eé kjoanda ts'i^e nga tsjanga'niuú xtaq, ngatsjanga'niuú. Xi katse'eé kjoanda ts'i^e nga tsjaá ton, ngayeje kon nga ngatasikójo. Xi katse'eé kjoanda ts'i^e nga k'uijñátjón, kixi nga ts'én kui xaá. Xi katse'eé kjoanda ts'i^e nga nimakamaaq xtaq, tsja ngatamaaq nga sa'ín kui xaá.

⁹Ti'antjó jakoxijnú xinguijnú. Ti'anch'ojnú ni xi ndajín, kó ni xi nda tanguíntjinguijnú. ¹⁰Já k'ie ja ngaján ti'antjójnú

xinguijnú xikoó tsi ngo nts'iéjnú, ngat'a nts'ié majnú, kó chāndikón ngasejnú xinguijnú.

¹¹ Inda inda ti'ánjnú ngo ni, ngata tsi'ejín majnú, ngat'ié tsja tsjaas aasién nixtjinjnú, nga si'ansejnúu Ndianá.

¹² Tsja ngatamajnú nga ndyichiyájnú, ti'anchíkjoajnú ngayeje kjoanima, kó ngatsjé nixtjin ndokjoajnúu Néná.

¹³ Tasíkojojnú ngayeje xt̄a tsjieg Néná kjoaq ni xi chjieén, kó tjó ti'ánjnú ngayeje xt̄a xi kjochó ndi'ajnú.

¹⁴ Ndókjoatjéjnú xt̄a xi ndyimongatjinguijnú, chjia'ajnúu Néná nga sa'linchikonné kó jmí tsi ch'o k'uijnjnúu.

¹⁵ Tsja ngatamajnú tsi tjín xi tsja tjiín, kó cha'áojnú tsi tjín xi ndyikjandá.

¹⁶ Tsjats'én tindiyónjnú nga ngo nga ngojnú, ngata jejín 'naxiéjnú yojnú, tasá ngatamanimajnú xt̄a xi nimq. Ngata boajín 'míjnú nga jún xi tjín ngasejnú kjoakjíntakón.

¹⁷ Ngata ch'ojín ni'ánjojnú xt̄a xi ndajín kats'énjojnú, ngatsjé nixtjin nda ti'ánjnú nguindyikón ngayeje xtaaq. ¹⁸ Tsi jún xi kámajnú, xió tindiyónjojnú ngayeje xtaaq. ¹⁹ Jún nts'ie xi tjóna, ngata ni'ánngojójjnú ngo ni, tasá nguiya tsja Néná t'íjñájnú xi ndajín sa'ínjojnú, ngat'a je kjiit'a xojon eén Néná nínga bi tsoó: "An xí sa'ingojo an, an xí tsjáa chjií: tsó Ndianá." ²⁰ Kó ti bi tsó nga "tsi bojoó kondráa, te'ée ni chinie, kó tsi xíndaá, te'ée ni xi k'uí, ngat'a tsi boq si'in ngaskande bojójin ma si'in ji kjen." ²¹ Ngata boe'éndiejín ji nga sa'iín ni xi ndajiín, tasá ni xi nda ti'in ji, tsil'e nga kui ni xi ndaa sa'iín ni xi ndajiín.

13 Ngayeje xtaaq chjiénga skuiendíkón ngayeje xt̄a xi botixómaá, ngat'a xá xi tjiín xt̄a xi botixómaá, Néná xi katsjaá, kó ngayeje xá xi tjín, Néná xi íjñá. ² Kó kuíni nga ngayeje xt̄a xi kuiint'ié'énjiín xt̄a xi botixómaá, kondraaq ni xi íjñá Néná tikónni, kó ngayeje xt̄a xi kuiint'ié'énjiín monguijérií yojoo. ³ Ngat'a ngayeje xt̄a xi botixómaá jmí tsi síndo tsil'e nga kuiintiándikoón xt̄a xi ni xi nda ndyits'en, kuí xt̄a xi ndajín ndyits'en xi

kuindiyándikoón. ¿A mejeén nga kondakinjín ji xtaq xi botixómaá? Ja ni xi nda t*i'in*, kó xtaq xi botixómaá nda skuiee.⁴ Ngat'a Néná boá xi katsjaá xá xtaq xi botixómaá ts*i'ē* nga nda sa'Ínjoo ji. Tanga tsi ni xi ndajín tini'íñ, tindakin ji, ngat'a jmí tsi ta kjoanda nga tjiín nga'niú nga kamaaq kotíjeé, ngat'a mosooq Néná boá, kó kui boá xi kotíjeé xtaq xi ndajín ndyits'en.⁵ Kó kuíni nga chjiénga konda'yá'éen xtaq xi botixómaá, jmí tsi kjoaa nga kotíjéná, tasá nda si'án ts*i'ē* nga nda ts'én k'uijñá kjoakjíntakónná.⁶ Kó kuíni nga 'bichjítjéjnú ni xi foa'áchjítjé jáxaá, ngat'a mosooq Néná boá, kó ngatsjé nixtjin nga ndyits'en kuí nii.

⁷ Te'éjnúu ni xi tsoboaá nga ngo nga ngo xtaq xi botixómaá: xi foa'áchjí ton xi machjítjé ja k'ie ja ngaján ni, t'íchjíjnúu, chandikónjnú xtaq xi botixómaá, xikó ts'én tsoboaá nga xchandíkón nga ngo nga ngo.⁸ Ngataq ngojín xi tsjienjnú ts*i'ē*, tasá ja k'ie ja ngaján tjó ti'ánjnú xinguijnú, ngat'a xtaq xi tjoó xtaaq, tjits'énkjatjosón ni xi tsó ngayeje kjoakitiij.⁹ Ngat'a bi tsó kjoakitiij Néná: "Ngata ni'íntejíin kjoa chjóon kojo tsi xíñiin, ngataq xtajín ni'ínk'in ji, ngataq ni'íncnejéjín ji, ngataq 'bíndisejín ji, ngataq ni'ínmnejénjín ji ni xi tjiín kje'e xtaq", kó tikón ngo kjoabotíxoma xi tsi si'inkjatjosén ji, je tini'ínkjatjosén xi ngaseq nga, kó kuí bí xi'bí: "Tjó ti'in xtaaq xikó ma ts'en tjoó yojoo."¹⁰ Xi tjoó xtaaq kui boá xi jmí tsi ni xi ndajín ndyits'enjo xkjín, kó kuíni nga kjoatjoó boá xi ts'enkjátjosón ngayeje kjoakitiij.

¹¹ Boá ni'ánjnú ngat'a je ya nixtjin xi tima, kó je jachó chiboa nga je kuistjénjin kui njñá xi tindyionjin nga nda kuindiyón, ngat'a je ta chiboa tsi chajaaq nga k'oxié'aná Néná, ta boajíin ngas'e nga kjee kis'ijinjínná.¹² Kuíni nga je chiboaq nga nguiti si'anjé jáñ, ngat'a kji'a nga ni'ánjé xikónií tsi níngá jñoó mindiyón, ni xi nda si'án xikoó tsi níngá tsijeen tindyión.

Xín si'ankja'á ngayeje niij kjoajñoó, kó k'uínda yojoná tsi'ë nga kiā kuīntsomajin nínga tsijeen.¹³ Kixī kuīntsomá, xikoó tsi nga nīxtjin tima, jmí tsi ta kui xá kuīndiyón ñá nga xinié nga s'iø, jmí tsi si'anch'i yojoná, jmí tsi ch'o si'áan yojoná ndikónná, jmí tsi kjoatondō si'lán, jmí tsi kjoaxchán ko'naxié, kojo jmí tsi kjoāontakón k'uiéná.¹⁴ Tasá chjāánguij Ndianá Jesukristoo xikoó tsi kui xi kama njño xi xchajá, kó ngata ni'ánkjatjosónjínjní ni xi mejeén yojonú nga si'ánjnú.

**Bi ts'en ínijmi Pabloo kjoaā xta xi tajájín
sindō nguiyaq ni xi tsi'ë Néná**

14 Kó ti'anjo'oijnú kui xtä xi kjiē tajájín síndojojin niij Néná, tanga ngata ndokjoatijojínjnú kjoaā xikó ts'en beē kon.² Ngat'a tjín xtä xi s'iijiñ nga ngayeje tokoya niij máa kjinie, tjienga kje'e xi kjiē tajájín síndojojin niij Néná xi ta xkä kojo ni xi maxchaá t'ananguij xi kjinie.³ Kui xtä xi ngayeje niij xi kjinie chjiénjín nga ch'o kamaā xtä xi ta ka'a tsi niij xi kjinie, kó kui xtä xi ta chiboa tsi ma ni xi kjinie, chjiénjín nga skotsíjeen tsi nda kojo tsi ndajín ndyits'en xtä xi ngayeje niij xi ma kjinie, ngat'a Néná ngayeje xtaā nga kats'enjo'o.⁴ ¿Kó 'yání ji nga titsitsijinkóon tsi nda kojo tsi ndajín ndyits'en mosoo kje'e xtä? Tsi tajá tikón kojo tsi k'oka nga tjíts'en xaá kui mosoo, ndiaā xi be tsi nda kojo tsi ndajín kats'en, tanga tajá k'uijná kui mosoo, ngat'a Ndianá tjínrií nga'niú nga kamaā kosíkojo.

⁵ Tjín xtä xi tsó nga tjín nīxtjiñ xi nda ngase ta boajiín kje'e nīxtjin, kó ti tjín xtä xi tsó nga ngayeje nīxtjiñ ta ngo ndsejen, nga ngo nga ngo ñá chjiénga ngayeje takón ni xi ndyini'ánkjó.⁶ Kui xtä xi ndyibendikón ngo nīxtjiñ, ndyits'en kuí niij ngat'a ndyibendikón Ndianá, kó xi ndyibendikónjín ngo nīxtjin, ndyits'enjín kuí niij tangat'aq Ndianá. Kó kui xi ndyikjinie ngayeje tokoya ni chiniee, tangat'anií Ndianá nga ndyikjinie

ngat'á ndyitsjaá ndok'óchji, kó xi ndyikjiniejín ngayeje tokoya ni chiniee, tangat'anii Ndianá nga boq̄a ndyits'en, kó ti tsjaá ndok'óchji nga.

⁷ Ngat'á nde ngojín ñá xi tindyión ngasondiee tangat'anii ñá, kó ti nde ngojín xi fesón tangat'anii kui soboá. ⁸ Tsi tindyión ngasondie kojo tsi kjimaya, tangat'anii Ndianá, kuíni nga tsi tindyión ngasondie kojo tsi kjimaya, Ndianá ndokjoa ñá. ⁹ Ngat'á kuí kjoaa nga Kristoo k'ien kó ja'á'yaá, kó kis'ijña nguini, ts'i'e nga kui xi kama Ndia xi ts'i'e xtä xi je jesón kojo xtä xi síndo.

¹⁰ Tanga ji, ¿mí kjoaa nga titsitsijinkóon tsi nda kojo tsi ndajín tjíts'én nts'ie? Axä ji, ¿mí kjoaa nga tini'inch'í nts'ie? Ngayeje ñá nga konguín nguindyikón Kristoo ts'i'e nga kui kotsøya tsi nda kojo tsi ndajín kji'i ni xi kini'án, ¹¹ ngat'á je kjit'a xojon eén Néná ningá bi tsoó:

Jakoxi nga an xi tikón an, tsó Ndianá, kó nguindyikón an ngayeje xtä kosién tikoó,

kó ngayeje xtä sa'ínie yojoq̄ nga kuichjia nga an xi Ndiaa.

¹² Ja kuíni nga, nga ngo nga ñá sìlank'as'iéen xki Néná kjoaa ni xi kini'án.

¹³ Kó kuíni nguiti kondókjoata'inján ñá xingui tsi nda kojo tsi ndajín ndyits'en, tasá sìlankjó chan chan ts'i'e nga taxkiya sìl'án ján ngo ni xi sa'lín nga ngo nts'ie xi nguiti kama'níatákónjín Néná. ¹⁴ Be an kó 'niátakón an Ndianá Kjisoo nga nde ngojín ni chiniee xi ndándí nguindyikón Néná, tanga tsi ngo xtä xi sa'ínkjó nga ngo ni chiniee xi ndándí, ja ndándí kamaq̄ kui. ¹⁵ Tanga tsi tangat'anii ni chiniee nga nts'ie ndasen k'uijñá nguindyikón Néná, ja je nguiti tjójiín nts'ie. Ngata ni'fnjín ji ngo ni nga tangat'anii ni chiniee xchaja xtä xi Kristoo k'ientjéni. ¹⁶ Ngata boe'éndiejinjnú nga ch'o ts'én kondókjoa kjoaa ni xi nda kjimajnú jún xi ndyini'ájnú.

¹⁷ Ngat'á ningá botixómá Néná jmí tsi ni chiniee kojo ni 'yoó xi 'niú chjínií, kjoakixii, kjoaxioó kojo kjoatsjaá Asién Nixtjiin

Néná xi chjínií.¹⁸ Ngat'a Néná tsjá kjimaä kjoaa xta xi ndyits'en xaá Kristoo, kó ngayeje xta xi ngasee ndyits'enjó'o.

¹⁹ Kó kuíni nga kia kjuintjinguí ni xi tsjaaná kjoaxió kojo ni xi ja k'ie ja ngaján tsjanga'níuná nga tjitjónink'aná yojoná nguindyikón Néná.²⁰ Ngata ni'ínkjatsenjín ji niij Néná tangat'anii ni chiniee. Nga jakoxi ngayeje niij xi tsjie, tanga kui ni xi ndajín kji'i kji'a boá nga tangat'anii ni chinie sa'ínk'áka jé kje'e xta.²¹ Tasá nda tsi jmí yoho xinieján, kojo tsi jmí bino s'ijoán, kojo tsi ta jmíjín ni xi si'án tsi ngo nts'ié k'oka nga sa'ín jé, kojo tsi ch'o kamaa kojo tsi nguiti s'ijinjiín Néná.²² A s'ijin maá? Jä kui kjoas'ijiín ngat'ieé nguindyikón Néná. Achichí ra tsjaä ngo xta xi ts'én ngo ni, kó jmí jé ts'énkiejín yojoo.²³ Tanga kui xi jó kojo tsi xi ján tikónnii kjoaa ni xi skjinie, jé ts'énká'á yojoo, ngat'a jmí tsi boq tjíts'én xikó ts'én s'ijin, ngat'a ngayeje ni xi kiajín ndibánií xikó ts'én s'ijinná, jé boá.

15 Ná xi je tajá tindiyón nga s'ijinná Néná chjiénga si'anchíkjoaa xtä xi tajájín síndo, kó chjiénjín nga ti ñaqá si'lán ni xi tsja soboä kamaná.² Nga ngo nga ngo ñá kuiyise nga si'án ni xi tsjaä xtaä, tsil'e nga koe'é nga'niúu nguiyyaä kjoas'ijiín.³ Ngat'a Kristoo jmí tsi ni xi tsjaä kui xi tsangase, tasá boq kini'ánjo xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná: "Én ch'o tsó xi katsoó xtaä, an kasatiens." ⁴ Ngat'a ngayeje ni xi je kini'án'indó ngas'e xojon eén Néná, kamánda tsil'e nga kókóyaná, kia kamaa nga kui kjoatsiekoon kojo kjoani'ándajoon xojon eén Néná nga xchiyáa ni xi tsjaaná Néná.⁵ Néná xi tsjá kjoachiyákjoaa kojo xi tsjá kjoani'ándajoon, nga tsjajnú nga ta ngo ndsejen nga s'ijin kjoani'ánkjójnú xikó ts'én tjíjiín Kristo Kjisoo,⁶ tsil'e nga ngoxtin kámajnú nga ta ngo nda kámajnú nga koe'éjnúu kjoaje Néná xí Na'mii Ndianá Jesukristoo.

Bi ts'én ínijmi Pabloo kjoaq̄a nga xta xi
judíojiín kini'ánkint'ié eén Néná

⁷ Kó kuíni nga ja k'ie ja ngaján ti'ankjénjnú xinguijnú, xikóts'en Kristoo kats'enkjénná tsi'e nga xcha kjoajee Néná.

⁸ Ngat'a bi xianjnú'un nga Kristo Kjisoo je'e nganda ts'i'e xta judíoo, ts'i'e nga kókó jakoxii Néná, kó kama ndojo ni xi katsáyatjoón Néná xtə tjię xchá judíoo. ⁹ Kojo ts'i'e nga xtə xi judíojín tsjaá kjoaje Néná, tangat'aniij nga Néná kamánimáa kui xtaa, xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná ningá bi tsó:

Kuí kjoaa nga xiyá an kjoaje tse nguijiin xta xi judíojín, kó siee ji nga sa'intsjaá.

¹⁰ Kó ti bi tsó nga:

Jún xta xi judíojín nijan ti'antsjajnú xtaa Néná.

¹¹ Kó ti bi tsó nguiní kje'e ndié:

Ti'antsjajnú Ndianá ngayeje jún xi xta xi judíojínjnú, kó ngayeje xta naxiíndaá xi ngats'endíkón.

¹² Kó ndá chjinie'eén Néná xi 'mí Isaya₉ ti bi ts'én kats'én'indó:

Xtjonínk'á nga k'uieé nga'niú ngo nda xi xta tjiee nda xi 'mí
Isaíi,

kó kuí xí kotíxoma ngayeje xta naxiñdá,
kó ngayeje xta naxiñdaá kuí xí kama'niátakón.

¹³ Kó Néná xi kjima'niátakón, nga tsjajnú kjoatsja kojo kjoaxió jún xi s'ijinjnú, tsí'e nga nga'niuú Asién Nixtjiin Néná tsie kjoachiyá tsjaajnú.

¹⁴ Tanga an nts'ie, bee kon an nga tanisién ndajnú xta, kojo
nga xta kjínkónjnú, kó nga je kamajnú nga ti juún
kotixomajnúu xinguijnú. ¹⁵ Tanga kamákon an nga kats'enda
an ngo xojon ngat'q mejénná nga xchiyajínjnú ni xi je
it'ajnú'un, kó kats'en an kui nii kjoaa kjoanda xi katsjána
Néná, ¹⁶ tsi'e nga mosoo Jesukristoo kama an nganda tsi'e xta
xi judíojin nga kokoyáa eén Néná, kó kui xtaa ngo kjoatjó xi

nda kama nguindyikon Néná, kjoatjó xi tjíts'éntsjie Asién
Nixtjiin Néná.

¹⁷ Tsja mana nga chjiá an kjoaa xá xi katsjána Kristo Kjisoo kjoaa xaá Néná xi ts'en an, ¹⁸ ngat'ę taxkiya kuichjiajín an ngo ni, ta ngototo ni xi ts'én Kristooo nga ts'énkjiénna tsi'ę nga kuint'ié eén Néná xtę xi judíojín, nga ts'énkjién an én kojo ni xi tjíts'en an. ¹⁹ Kristooo kats'énkjién nga'niú, chiboao kojo kjín kjoandikón, kojo nga'niú Asién Nixtjiin Néná, kó kuíni nga boa ts'én ts'énchjiao an éntjatsiee Néná xi 'boxié'áná kui xi tsi'ę Kristooo, xi ya'anii ndeskande naxiídá Jerusalen ngaskande nangui Ilíriko. ²⁰ Kó boa ts'én kats'en an ngo kjoa'niú nga inijmi an éntjatsiee Néná ninga kjie ndokjoajín ja'eén Kristooo, kia kamaao nga sa'injín an ngo xá ninga je kje'e xí íts'iyaniii.

²¹ Tasá tjíts'en an xikó ts'én kjit'a xojoon Néná ninga bi tsoó:

Skuię kui xtę xi jmí nixtjin ki'míyaá kjoaa kui,
Kamakjiín kui xtę xi jmí nixtjin tsint'ié kjoaa kui.

Bi kats'én Pabloo kjoaa nga kamámejeén kijí naxiídá Roma

²² Kuí kjoaa nga achichí kjín ndiya nga kjimajín ts'énfíkatsijenjnú'un, ²³ tanga ngot'ę 'ne nga je kamándojo xá xi kats'en an kui nguindiee, kó achichí je kjín nó nga mejéenna kjuinkátsijenjnú'un. ²⁴ Kji'a nga kjuin an Espana, kjuinkónjnú'un, kó skoyáo nga tsjats'én nijan kuindiyón chiboa nixtjin nga kjóchokonjnú'un, kó tsi kama tasíkojojnú'un tsi'ę nga takó kjuin rá an ninga ts'énfí an.

²⁵ Tanga ngot'ę 'ne naxiídá Jerusalen ts'énfí an, tsi'ę nga kosikojo an xtę tsjieg Néná. ²⁶ Ngat'ę xtę xi chjiani nangui Masedonia kojo nangui Akayao ngayeje kon nga ja'átikó ngo chjię xi sanguíyaá xtę tsjieg Néná xi nímę xi síndo naxiídá Jerusalen. ²⁷ Nda kamaá nga boa kats'én, tanga kui xtaao tjitjénrii tsi'ę xtę xi'bę, ngat'ę tsi Néná katsjaá xtę xi judíojín ni xi je katsjaá xtę xi Israel, ja kuíni nga xtę xi Israeljíin chjiénga kosíkojo xtę xi Israel kjoaao ni xi tjín ngasondiee. ²⁸ Kó

kuíni nga, nguije kamándojo kui nii, kó nguije kats'enk'as'iéen kui xtaaq t_{on} xi kamátikoó, kjuin an España kó kia kjoa'a an nínga tindyiónjnú,²⁹ kó be an nga nguije k_{amatikó} ñá, Kristoo sa'íñchikonñéná.

³⁰ Tanga 'niú mí'ájnú'un já nts'ie, nga tangat'aniј Ndianá Jesukristoо kojo kjoatjoó Asién Nixtjiin Néná ts'én mí'ájnú'un nga si'ango yojoná xikó ts'én ts'énkjántje an eén Néná, kó ndókjøatjéjnú'un nga,³¹ ts'i'e nga xín sa'ínkja'ana xta xi s'iijniíñ Kjisoo xi síndo nangui Judea, kó nga kui chj_{iee}xána xi ya'áa xta tsj_{iee}Néná xi chj_{iani}naxiñdá Jerusaleñ nda ts'én skibé kui xtaaq.³² Boa ts'én tsja k'uienza nga kjóchokonjnú'un tsi Néná xi mejeén kó kama sa'ínkja'yá an nínga tindyiónjnú.³³ Kó kui Néná xi tsjáná kjoaxioó nga t'íñajinjnú ngayejejnú. Boa kji'i.

Pabloo bi ts'én kats'éntinde xtaa

16 Be an ndichjá xi 'mí ná Febee, kui xi xta xi bosikójo xta n_{angoxi} xi chj_{iani} Senkrea,² nda ti'ansenjnúnguiya ja'eén Ndianá, xikó ts'én ni'ánseén xta tsj_{iee}Néná, kó tasíkojojnú ngayeje ni xi chjieén, ngat'a achichí xta xi je asíkojo kui naa, ngaskande an asíkojona.

³ Tinde bo_a t'íñjnú ná Prisila_a kojo Akila_a, xi ndyits'en xaá Kristoо xikoó an.⁴ Kuí boá xi ndasénjín kamaá tsi koya tangat'aniј nga asíkojona nga k'iénjín an, jmí tsi ta an tsi xi tsjáa ndok'óchji, kojo tsjaá ndok'óchji ngayeje xta n_{angoxi} xi xta xi judíojín.⁵ Tinde bo_a t'íñjnú ngayeje xta n_{angoxi} xi matikó ndi'a_a ná Priska_a kojo Akila_a. Tinde bo_a t'íñjnú nda xi tjóna xi 'mí Epenetoo, kuí boá xi tjón kis'ijiñ Kristoo nangui Asia.⁶ Tinde bo_a t'íñjnú ná Riyá kui xi achichí je kats'énxá nganda tsajún.⁷ Tinde bo_a t'íñjnú Andrónikoo kojo Junia_a, kui xi ti xta Israel xikoó an kojo xi nijan kixindyionjne

ndoboaya, kui xi já apostro kó yandíkón, kó kui xi tjón ngase kis'ijiin Kristoo⁹ ta boajiín an.

⁸ Tinde boaq t'ínjnú Amplíaa, nda xi achichí tjóna ngat'a ti s'ijiin Jesukristoo nga. ⁹ Tinde boaq t'ínjnú Urbanoo, kui xi xikoó ñá nga tjits'én xaá Kristoo. Tinde boaq t'ínjnú Estakii, nda xi tjóna. ¹⁰ Tinde boaq t'ínjnú Apelee, kui nda xi akó nga 'niú s'ijiin Kristoo. Tinde boaq t'ínjnú xta ndi'aq Aristóbuloo.

¹¹ Tinde boaq t'ínjnú Erodioon, kui xi ti xta Israél xikoó an. Tinde boaq t'ínjnú xta xi xkjín Narsisoo, xta xi je s'ijiin Ndianá.

¹² Tinde boaq t'ínjnú na Trifenaq kojo na Trifosaq, xi ndyits'en xaá Ndianá. Tinde boaq t'ínjnú na ndichjá xi tjóná xi 'mí na Pérsidaa, kui xi achichí xaá Ndianá je kats'én. ¹³ Tinde boaq t'ínjnú Rufoo, nda xi ja'ájin Ndianá kojo naaa kui xi xtachjón xi xikó maá tsi naana ma.

¹⁴ Tinde boaq t'ínjnú Asínkrito, kojo Flegontee, kojo Ermaa, kojo Patrobaa, kojo Ermee kojo nts'ie xi nijan síndo. ¹⁵ Tinde boaq t'ínjnú Filólogo, na Juliaq, Nereoq kojo ndichja, Olimpaap kojo ngayeje xta tsjee Néná xi nijan síndo.

¹⁶ Ti'antindejnú nga ngo nga xinguijnú. Tinde boaq t'ínjnú ngayeje xta nangoxi xi ts'i'e Kristoo.

¹⁷ Jún nts'ie, 'niú mí'ájnú'un nga xchónjnú yojojnú kjoaa kui xta xi bokjángá kojo xi ts'enchája xtaa, kui xi kondra finii ni xi je akakoyájnú, chje'éxínt'ajnú yojojnú xta xi'bá.

¹⁸ Ngat'a kui xtaa jmí tsi xaá Ndianá Jesukristoo xi ndyits'en, ni xi tsjaä kuí xí ndyits'en, kó achichí én nda kojo én tsjatsó chjia nga 'bindísojo xta xi kjie 'niújín makjiín ni xi ts'i'e Ndianá. ¹⁹ Ngat'a ngayeje xi be nga jún ndyini'ánkjatjosónjnú Néná, kó kui nij xi achichí tsja mana, tanga mejenna nga k'uiéjnú kjoakjíntakón kjoaa nga ni xi nda si'ánjnú, tanga nga jmí tsi ni xi ndajín xi si'ánjnú. ²⁰ Kó Néná xi tsjá kjoaxioó kuí xí sa'ín nga jún kojnaniejnú xindajín Satanaa. Ngat'iéjnú kjoandaq Ndianá Jesukristoo.

²¹ Tinde xó boaq tsó Timoo, kui xi nijan ndyini'ánxát'ajne Kristoo. Tinde xó boaq tsó Rsioo, Jasoon kojo Sosípateer, kui xi ti xtā Israel xikoó an nga.

²² An, Tersioo, xi tjíts'enda an kui xojoon xikó ts'én ts'éntsáyána Pabloo, ts'entindejnú'un nga ti s'ijinna Ndianá.

²³ Tinde xó boaq tsó Gayoo, ndā xi katsjána nguindie nga kis'ijña an ndi'aq kojo nínga matikó ngayeje xtā nangoxii. Tinde xó boaq tsó Erastoo, ndā xi koon toon naxiñdá 'niuú, kojo ndā nts'ié xi 'mí Kuartoo.

²⁴ Ngat'léjnú kjoandaa Ndianá Jesukristoo ngayejejnú. Boa kji'i.

Pabloo bi ts'én kats'énkjet'a xojoon

²⁵ Nga ni'ántsjaá Néná, kui xi máa nga tsjanga'niújnú xikó tsó kui éntjatsie xi ts'én'binijmi an kojo ni xi ts'énbokoyá an kjoaa Jesukristoo, xikó kji'i kjoaa ni xi tjíndaq Néná, ni xi tji'má ndeskande nguindiee nga kamánda kui ngasondiee.

²⁶ Tanga ngot'e 'nē je tikón tsijen kui niij, xikó tjítsó xojon xi kats'énda já chjinie'eén Néná kó tjíni'ánkint'ié ngayeje xtā ngasondiee, boaq ts'én atíxoma Néná xi tikón ngatsjé nixtjiin, ts'i'e nga xtaq s'ijiin kó kuint'ié'eén Néná.

²⁷ Kó ta kuí tsi Néná xi ngoo xi tjiín kjoakjínkoón, kui tsi'e ngatama ngayeje kjoaje ngat'aq Jesukristoo, ngatsjé nixtjin. Boa kji'i.